

חוזר לקוחות

רבעון שלישי 2019

אנו שמחים לערוך עבורכם "חוזר לקוחות" הכולל מכלול נושאים בתחומי המס השונים שהתפרסמו במהלך הרבעון השלישי של שנת 2019:

מס הכנסה מיסוי מקרקעין ומע"מ

מידע מעודכן על פי השינויים שנעשו ברפורמות במס, חוזרי רשות המסים ומע"מ, פסיקות ומענה על סוגיות שונות.

ביטוח הלאומי

סוגיות בתחום הביטוח הלאומי, פסיקות ועדכונים.

החומר בחוזר הלקוחות הוא כלי עזר תמציתי ופרקטי הכולל עדכונים שוטפים, שמטרתו לסייע לעוסקים במידע כללי במיסוי.

אין חומר זה מהווה תחליף לייעוץ אישי.

אנו עומדים לרשותכם להשלמות ולמתן תשובות על שאלות.

בכבוד רב,

- חשבונאות ושכר
- תקציב ותזרים מזומנים
- דוחות תקופתיים ושנתיים
- ייעוץ מס

הודעות ולקט חוזרי רשויות המס

מס הכנסה

- צמצום הוועדות הרפואיות במס הכנסה לילדים עם מוגבלויות - הקלות בהליך מימוש הטבות מס לילדים עם נכות קשה: לא יצטרכו לעבור ועדה רפואית לקבלת הטבות מס 5
- רשות המסים משיקה שירותים חדשים לציבור המייצגים 6

מיסוי מקרקעין

- הקלות בתהליך רישום הסכמי השיתוף בטאבו 6

מס ערך מוסף

- החזר מע"מ לתייר שרכש טובין בישראל 7
- החבות במע"מ בגין שירותי שיווק ותיווך לחברות תושבות חוץ באמצעות אתר אינטרנט – החלטת מיסוי שאינה בהסכם 9
- פיילוט חדש להנפקת חשבוניות i באופן מקוון יוצא לדרך 9

חברות עמותות ומלכ"רים

- אישור ניהול תקין לשנתיים לעמותות ולחל"צ 10

מאמרים ופרשנויות

מס הכנסה

- היטל מופחת בגין העסקת מסתננים בתעשייה, בניין ומסעדות אתניות – פס"ד טומי ווש
עו"ד רו"ח רמי אריה 11
- בית המשפט הורה לפקיד השומה לתקן שומה שהוצאה לאדם שעסק בניכיון שיקים
עו"ד (רו"ח) ירון טיקוצקי, עו"ד (רו"ח) ראניה עלימי 12
- פס"ד ויינברג – מחילת הלוואת בעלים תוכר כהפסד הון במידה ואפסו סיכויי פרעונה
רו"ח רונית בר; רו"ח (משפטן) ישי חיבה 13

מיסוי מקרקעין

- תמ"א 38 - לאן? *עו"ד גילעד ושדי* 15
- לא תותר פריסת שבח לחברה (הלכת טוונטי האנדרד) *רו"ח (משפטן) ישי חיבה* 16

מס ערך מוסף

- זכות שימוש במאגר מידע - מכר או מתן שרות לתושב חוץ לעניין מע"מ *רו"ח (משפטנית) ענבל שני* 18
- בחווה צריך להגדיר ולוודא מראש האם התמורה כוללת מע"מ או לא והאם מדובר בעסקה חייבת במע"מ
עו"ד רו"ח רמי אריה 20

ביטוח לאומי

- חיוב רטרואקטיבי בדמי ביטוח לאומי בגין הכנסות מעבודה בחו"ל *עו"ד רו"ח רמי אריה* 21
- אשת בעל מניות השליטה בחברה, כבעלת שליטה, אינה זכאית לדמי אבטלה
מר חיים חיטמן ורו"ח (משפטן) ישי חיבה 23
- הועסק על ידי אחיינו כשנה ופוטר – זכאי לדמי אבטלה
מר חיים חיטמן ורו"ח (משפטן) ישי חיבה 24

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

- קיזוז חוב דמי ביטוח מקצבת נכות כללית, הייתכן?
 26 **דו"ח אורנה צח, מר חיים חיטמן ורו"ח (משפטן) ישי חיבה**
- עובדת עצמאית שמשלמת חוב בדמי ביטוח לאחר הלידה – עלולה להפסיד הגמלה
 27 **דו"ח אורנה צח-גלרט, מר חיים חיטמן ורו"ח (משפטן) ישי חיבה**
- נכים בעלי דרגת אי כושר מלאה פטורים מדמי ביטוח לאומי
 29 **דו"ח אורנה צח-גלרט, מר חיים חיטמן ורו"ח (משפטן) ישי חיבה**

חידושי פסיקה

מס הכנסה

- תכנון מס שמטרתו לקזז בין רווח הון להפסד הון עלול להיחשב כעסקה מלאכותית כאשר מעורב
 31 **בעניין בעל שליטה וצדדים קשורים – פס"ד ידין סגל עו"ד משה גבע**
- גם בחלוף 10 שנים ויותר ניתן לגבות מס על הכנסות שלא דווחו מנישום המבצע הליך גילוי מרצון
 31 **עו"ד משה גבע**
- נדחו ערעוריו של סוחר מתכות על החלטת פקיד השומה לפסול את ספריו – ניהל את חשבונותיו
 31 **בסטייה מהותית מהוראות הדין עו"ד שלי גולדמן**

מיסוי מקרקעין

- חישוב החיוב במס שבח בעת מכירה יהיה לפי השימוש המותר בנכס על פי ההיתר ולא על פי השימוש
 32 **בפועל – פס"ד דוד גיא עו"ד משה גבע**
- רכישת אופציה מבעלי קרקע ומכירתה לחברי קבוצת רכישה אינה חייבת במס רכישה או במס שבח
 32 **עו"ד משה גבע**

מס ערך מוסף

- דרישת תשומות בגין הוצאות כוח אדם בתחום הבנייה – פתח לפסילת ספרים וכפל מס
 32 **עו"ד משה גבע**
- נדחה ערעורו של נישום על החלטת מנהל מע"מ כי אין לדון בהשגתו מחמת איחור – לא נתן סיבה
 33 **מספקת המצדיקה את הארכת המועד עו"ד שלי גולדמן**

ביטוח לאומי

- התקבלה תביעתו של בן 90 נגד החלטת המל"ל כי חדל להיות תושב ישראל החל מחודש מארס 2016
 33 **נוכח שהייתו הממושכת בהונגריה עו"ד רוני שיכמן**

מומחי "חשבים" משיבים

מס הכנסה

- חובת מיסוי "כספי צבירה" בקופת גמל של עמית שנפטר בידי יורשיו המוטבים
 34 **יועץ מס אבי רוזנבאום**
- תשלום מס רווח הון בישראל לגבי נכס מקרקעין שנמכר בצרפת ולא שולם שם מס
 35 **דו"ח רונית בר**
- ירושה והצהרת הון עו"ד, דו"ח סיימון יניב
 35
- חובת תיעוד פרטי שיק שנתקבל בקופה רושמת על פי החוק לצמצום השימוש במזומן
 36 **עו"ד משה גבע**
- הסנקציות הצפויות לנישום בשל ניכוי הוצאה פרטית שלא נועדה לייצור הכנסה בדוח השנתי
 37 **עו"ד קובי כהן**

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

37 אופן דיווח ותשלום תקופתי למס הכנסה לעוסק שחבר בקיבוץ מתחדש **יועץ מס מיכאל גל**

מיסוי מקרקעין

38 חלוקת שיעורי מס שבח לקרקע חקלאית שנרכשה ב-1981 ונמכרה ב-2016 **עו"ד רו"ח חגי גרוס**

39 פיצול שבח בין בני זוג מכוח חזקת השיתוף **עו"ד (חשבונאות) ניר הורנשטיין**

מס ערך מוסף

חובת דיווח ותשלום מע"מ על הכנסות מייצור חשמל על גג בית פרטי לעוסק פטור

40 והאם יהפוך לעוסק מורשה **רו"ח (משפטן) גל גרינברג**

האם קבלן צריך להוציא חשבונית מס כנגד הפחתה במחיר דירה בשל איחור במסירתה לקונה

41 **עו"ד, רו"ח קרן ישראלי-ארביב**

42 מועדי הגשת בקשה להחזר בלו על סולר **עו"ד, רו"ח אהרון ברגר**

ביטוח לאומי

פרקי הזמן בין קבלת דמי אבטלה לעובד שכיר שפוטר מכמה מקומות במהלך תקופה

42 **מערכת כל מס**

חישוב הכנסות מדמי שכירות נדל"ן שיש לבני זוג לצורכי מבחן הכנסות לגמלאות בטוח לאומי

43 **עו"ד, רו"ח חיה אביסרור-שמעוני**

טבלאות

מס הכנסה

44 שיעורי המס לשכירים ועצמאיים ממשכורת חודשית ושנתית ומהכנסה מיגיעה אישית החל מינואר 2019

44 טבלת נקודות זיכוי להורים בגין ילדים על פי תיקון 247 לפקודה (ילד אחד)

45 סכומי התרת הוצאות נסיעה לחו"ל 1.1.2019

45 שווי רכב צמוד בשנת המס 2019

46 שווי שימוש ברכב צמוד - שיטת חישוב חדשה המודל הלינארי

מס ערך מוסף

46 הדיווח המקוון למע"מ והחייבים בניהול מערכת חשבונות כפולה על פי הוראות ניהול ספרים

46 מחזור עסקאות של עוסק פטור

ביטוח לאומי

טבלת ניכוי דמי ביטוח מעובדים שכירים נתוני תקרת ההכנסה המקסימלית לניכוי דמי ביטוח

47 מעובדים שכירים וההכנסה המופחתת לניכוי דמי ביטוח מעובדים שכירים

47 ניכוי דמי ביטוח מעצמאים מינואר 2019 ואילך

48 תקרת הכנסה מעבודה שאינה פוגעת בקצבת הזקנה – קצבת אזרח ותיק

דברי הסבר לתקרות ההכנסות שאינן פוגעות בקבלת קצבת הזקנה

48 קצבת אזרח ותיק לשנת המס 2019

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

הודעות ולקט חוזרי רשויות המס

מס הכנסה

צמצום הוועדות הרפואיות במס הכנסה לילדים עם מוגבלויות - הקלות בהליך מימוש הטבות מס לילדים עם נכות קשה: לא יצטרכו לעבור ועדה רפואית לקבלת הטבות מס

רשות המסים והביטוח הלאומי, קידמו מהלך משותף לפיו בעת קביעת זכאות לגמלת ילד נכה בביטוח הלאומי, יקבע גם שיעור הנכות הרפואית של הילד. המהלך יחול במקרים בהם הלכות ממנה סובל הילד הינה חמורה מאוד ומשקפת 100% נכות רפואית, או בשיעור של 90% לפחות מחמת לקות באיברים שונים והאחוז האמור הוא תוצאה של חישוב מיוחד של הליקוי באיברים השונים שבלעדיו היה נקבע אחוז נכות של 100% לפחות.

בפקודת מס הכנסה ובחוק מיסוי מקרקעין קיימות הקלות במס לילדים עם מוגבלות ו/או להוריהם רק כאשר שיעור הנכות הרפואית של הילד הינה מעל 90% כפי שפורט לעיל. מדובר בהנחה במס רכישה בעת רכישת דירת מגורים המשמשת למגורי הילד עם המוגבלות, פטור ממס על הכנסות של ילד עם מוגבלות ומשיכה מוקדמת מקופות גמל ללא חיוב במס כאשר ההפקדה לראשונה בקופה הייתה בטרם אירוע הנכות (לעניין זה נדרש שיעור נכות של 75%), הכול בהתאם לתנאים הקבועים בחוק ובתקנות.

עד לביצוע שינוי זה, הורים לילדים עם מוגבלות, שביקשו הקלות אלו נאלצו לעבור שתי ועדות רפואיות שונות, האחת לצורך קביעת זכאות לגמלה מהביטוח הלאומי והשנייה לצורך קביעת שיעור הנכות הרפואית בוועדה רפואית לצרכי מס הכנסה.

בעקבות השינוי, הורים לילדים עם מוגבלות שעומדים בקריטריונים שנקבעו על ידי המוסד לביטוח לאומי, יהיו זכאים להטבות המס השונות, בכפוף לעמידה ביתר הוראות החוק לקבלת ההטבה, ללא צורך בוועדה רפואית נוספת לצרכי מס הכנסה. המידע הרלבנטי מועבר בצורה אוטומטית מהמוסד לביטוח לאומי לרשות המסים.

לאור זאת, בעת פנייה לפקידי השומה ו/או למשרדי מיסוי מקרקעין לצורך קבלת הטבת מס כאמור, לא יידרש הילד שעומד בקריטריונים שנקבעו ע"י המוסד לביטוח לאומי לעבור ועדה רפואית נוספת וההורים לא יידרשו להציג אישור על שיעור הנכות הרפואית.

חשוב לציין, שילד לגביו לא יקבע על ידי ביטוח לאומי שיעור הנכות במסגרת הוועדה לגמלת נכות, רשאי לגשת לוועדה רפואית לעניין מס הכנסה בהתאם לנהלים הקיימים היום.

עד עתה, נדרשו הילדים להופיע בפני שתי ועדות, אחת של ביטוח לאומי לקביעת זכאות לגמלת ילד נכה והאחרת לצרכי מס הכנסה. כעת, הילדים שיעמדו בקריטריונים שנקבעו ע"י הביטוח לאומי, יופיעו בפני ועדה אחת בלבד שתקבע את שיעור הגמלה ואת אחוז הנכות.

בהתאם לסיכום בין הביטוח הלאומי לרשות המסים, הרשות תקבל באופן אוטומטי מהביטוח הלאומי מידע לגבי ילדים עם נכות בשיעור של 100%, או בשיעור של 90% לפחות מחמת לקות באיברים שונים (האחוז האמור הוא תוצאה של חישוב מיוחד של הליקוי באיברים השונים שבלעדיו היה נקבע אחוז נכות של 100% לפחות). המשמעות של העברת המידע היא שכשפונים למשרדי מס הכנסה או מיסוי מקרקעין לקבלת הקלות המס, הילד לא יידרש לעבור ועדה רפואית ואפילו לא יידרש לצרף אישור על שיעור הנכות.

ילדים עם נכות, שאינם עומדים בקריטריונים והמידע לגביהם לא יועבר אוטומטית לרשות, יהיו זכאים לגשת לוועדה רפואית בהתאם לנהלים הקיימים כיום.

הודעת רשות המסים מיום 2.9.2019

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

רשות המסים משיקה שירותים חדשים לציבור המייצגים

רשות המסים תשיק בימים הקרובים מערכת קנס מנהלי למייצגים המקושרים לשע"מ, במטרה להפחית באופן משמעותי את תלותם במשרדי המס בכל היבטי הטיפול בקנסות המנהליים של לקוחותיהם. באמצעות המערכת החדשה יוכלו המייצגים לקבל מידע מלא על לקוחותיהם, וכן יוכלו לבצע תשלומים בגין הקנסות המנהליים ללא צורך בפנייה למשרדים האזוריים.

באמצעות המערכת החדשה יוכלו המייצגים להדפיס שובר תשלום לתשלום בבנק הדואר או באתר האינטרנט באמצעות קוד אינטרנט המודפס על גבי השובר, וכן יוכלו לשלם קנסות מנהליים באמצעות כרטיס אשראי ישירות במערכת. בנוסף, יוכלו המייצגים לקבל באמצעות המערכת החדשה רשימה מפורטת של כל קנסות הלקוח בכל מערכות המס, מצב חשבון שמכיל את כל תנועות החובה והזכות של הלקוח, מעקב אחר החלטות התובע המוסמך בבקשות לביטול קנסות מנהליים ועוד.

מהלך זה מצטרף למספר שירותים חדשים שהושקו לאחרונה בהם, יישום מקוון להגשת בקשות לפתיחת תיקים בכל מערכי המס (מס הכנסה, מע"מ וניכויים) על ידי המייצגים המקושרים לשע"מ, במסגרתו יתאפשר לכלל המייצגים לסרוק ולשלוח באופן מקוון מהיר ועיל את המסמכים והצרופות הנלוות לפתיחת תיק במערכת המס (מס הכנסה ומע"מ וניכויים), במקום לעשות זאת באמצעות הדואר, כפי שהיה עד כה.

לאחרונה יצאה רשות המסים גם במהלך של שליחת הודעות חוב למייצגים, המתריע על קיום חוב בהתראה של לקוח, טרם נקיטת הליכי אכיפה נגדו. הודעות ישלחו בנוגע ללקוחות, שיש להם חובות למס הכנסה, ניכויים, מע"מ ומיסוי מקרקעין בסכום העולה על 750 ש"ח ונשלחו להם בדואר הודעות חוב בהתראה.

פורסם באתר רשות המסים ביום 4.9.2019

מיסוי מקרקעין

הקלות בתהליך רישום הסכמי השיתוף בטאבו

רשות המסים והרשות לרישום והסדר זכויות מקרקעין במשרד המשפטים גיבשו לאחרונה נוהל חדש, שיקל על תהליכי רישום הסכמי שיתוף בפנקסי רישום המקרקעין (טאבו).

הסכם שיתוף הוא הסכם בין בעלים משותפים של מקרקעין, בנושא זכויותיהם וחובותיהם. הנוהל החדש יאפשר, בתנאים מסוימים, הגשת תצהיר עורך דין בלבד לצורך הרישום, במקום הגשת אישורי מסים בהסכמים מסוג זה. המהלך התחיל בחודש ספטמבר (1.9.2019).

כאשר עולה הצורך לרשום בפנקס רישום המקרקעין, הסכם שיתוף במהלך התקדמות פרויקט במקרקעין, הדבר דורש בין היתר פנייה לרשות המסים לשם קבלת אישורים.

על מנת לייעל את התהליך, גובשו הוראות משותפות לרשות לרישום והסדר זכויות מקרקעין ולרשות המסים, שנועדו להסדיר את נושא המצאת אישורי המס בעת רישום הסכם שיתוף.

בתוך כך מבחין הנוהל בין מקרים בהם אין צורך בהגשת אישורי מסים וניתן להסתפק בתצהיר עורך דין, לבין מקרים שבהם נדרש להגיש אישורי מסים.

אלו המקרים שבהם ניתן להסתפק בתצהיר עורך דין בנוגע למהות הסכם השיתוף ואין צורך בהצגת אישור רשות המסים:

1. רישום הסכם שיתוף של עד 4 בעלים משותפים לחלוקת קרקע שגודלה עד 1.5 דונם, שאין בו תמורה לבעלים ושקיימת התאמה בין החלקים הרשומים בפנקס המקרקעין לבין התשריט וההסכם.
2. רישום הסכם שיתוף במסגרת עסקאות של קבוצות רכישה, אשר נחתם טרם או במקביל לרכישת הקרקע ע"י חברי הקבוצה.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

3. רישום הסכם שיתוף בין בעלי המקרקעין שכלל אינו כולל העברת זכויות במקרקעין.

במקרים אלו, ובכפוף להגשת התצהיר כאמור, לא יידרשו גם אישורי העדר חובות והיטל השבחה מהרשות המקומית.

בכל הסכם שיתוף אחר, אשר אינו עומד באחד מהתנאים האמורים, ידרשו הצדדים להביא אישורי מסים כפי שנדרש עד עתה. יחד עם זאת, לא תהא חובה להחתים את רשות המסים על התשריט, בכפוף להצהרת עורך דין שאישורי המס המוגשים מתייחסים לתשריט וההסכם שהוגש לרישום. במקרים אלו, ככל שבאישורי המסים נקבע "שווי מכירה" 0 או 1, לא יידרשו גם אישורי העדר חובות והיטל השבחה מהרשות המקומית. בכל מקרה אחר יידרשו אישורים אלו כדין.

לפני מספר חודשים נכנסה לתוקף הקלה במסגרתה בעלי זכויות במקרקעין אשר רכשו את הזכות מרשות מקרקעי ישראל (רמ"י), כבר לא נדרשים להציג אישורי מסים בעת רישום העסקה במנהל רישום המקרקעין, זאת בתנאי הציגו בעבר אישורי מסים לרמ"י או לחברה המשכנת.

כמו כן, ב-2017 הושק שירות חדש לעורכי הדין המייצגים לקוחות המבצעים עסקאות נדל"ן, המאפשר הוצאת אישורי מסים לצורך רישום העסקה בלשכת רישום המקרקעין, ישירות מהמחשב של עורך הדין וללא צורך להגיע למשרדי מיסוי מקרקעין לשם קבלת האישור.

פרסום רשות המסים מיום 2/9/2019

מס ערך מוסף

החזר מע"מ לתייר שרכש טובין בישראל

בסעיף 43ב' לחוק מע"מ (להלן – החוק), נקבע כי תייר זכאי בעת יציאתו מישראל, להחזר מס ערך מוסף (להלן – המע"מ) ששילם בעת רכישת טובין בבית עסק, שאושר לעניין זה על ידי משרד התיירות.

תייר הזכאי להחזר מע"מ, כהגדרתו בסעיף 1 לחוק – הינו תייר אשר קיבל אשרת כניסה מאחד הסוגים הבאים: B2, B3 או B4 ודרכונו הוחתם בהתאם או ברשותו טופס על/17 "רישום כניסה/יציאה" או טופס "הצהרת תייר, שאיננו אזרח ישראלי, לעניין חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975".

החזר המע"מ יחול בתנאים הבאים:

1. סכום רכישה מינימלי – ערך עסקה מינימלי ביום הרכישה המזכה את התייר לקבל החזר מע"מ, עומד על סך 125 ש"ח כולל מע"מ.
2. הרכישה בוצעה בבית עסק, שהוא עסק מאושר על ידי רשות המסים בישראל ומשרד התיירות, כבית-עסק להחזר מע"מ לתייר (על חלון או דלת בית-העסק תהיה מדבקה המעידה על היותו עסק מאושר לתייר) ובעת הרכישה קיבל התייר חשבונית מס ומסמך ייעודי, אשר יציגם בפני פקיד חברת "מילגם, שירותים לעיר בע"מ", המפעילה את שרות החזר המע"מ לתייר, בעת יציאתו מהארץ.
3. בעת רכישת הטובין, על התייר לוודא, שכל פרטי הטובין ופרטי התייר, מולאו כראוי במסמך הייעודי ובחשבונית המס.
4. טובין שנרכשו כאמור, חייבים להיות מוצאים מגבולות מדינת ישראל.
5. הטובין נרכשו לשימוש העצמי של התייר בלבד ובכמויות שאינן מסחריות.
6. ברכישת תכשיטים וחפצי ערך בשווי מעל 20,000 ש"ח כולל מע"מ, חובה על בית העסק לארוז בשקית מקורית של בית העסק. על התייר להימנע מפתיחת השקית עד אשר, יוצגו התכשיטים/חפצי ערך בפני פקיד חברת מילגם שירותים לעיר בע"מ, לשם קבלת החזר המע"מ.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

תייר המבצע רכישה של תכשיט באזור אילת, יהא זכאי להחזר מס הערך המוסף ששילם, באם ערכו עולה על סכום בשקלים חדשים השווה ל – 200 דולר של ארצות הברית לפי השער היציג שפרסם בנק ישראל לפני מועד הרכישה; לעניין זה, "תכשיט" – לרבות שעון;

יובהר כי תכשיט כאמור שערכו נמוך מ- 200 דולר של ארצות הברית, פטור ממס ערך מוסף לפי סעיף 5(ג) לחוק אזור סחר חופשי באילת (פטורים והנחות ממסים), התשמ"ה-1985.

7. בעת היציאה מישראל, על התייר לגשת לדלפק החזר המע"מ של חברת מילגם שירותים לעיר בע"מ, ולהציג את: דרכונו, הטובין בצרוף חשבונית המס והמסמך הייעודי, בגין רכישת הטובין, לאישור החזר המע"מ.

8. יודגש כי המסמך הייעודי וחשבונית המס יהיו בתאריך שהינו בין תאריך כניסת התייר לישראל לבין תאריך יציאתו מישראל.

9. תאריך המסמך הייעודי יהיה זהה לתאריך הפקת חשבונית המס.

10. תייר היוצא מהארץ דרך נמל תעופה בן-גוריון, ויש עמו טובין שלא ניתן להעלותם למטוס כמטען יד, והן מטעמי ביטחון (מוצרי קוסמטיקה וכד'), עליו לגשת לדלפק החזר המע"מ של חברת מילגם שירותים לעיר בע"מ, שנמצא בכניסה לאולם היוצאים מהארץ לפני בדיקות הביטחוניות.

בדלפק החזר המע"מ, על התייר להציג את דרכונו, הטובין בצרוף חשבונית המס והמסמך הייעודי, כדי לקבל אישור להחזר המע"מ, החזר המע"מ יינתן לתייר בדלפק החזר המע"מ של חברת מילגם שירותים לעיר בע"מ, בשטח אולם הנוסעים לאחר שיעבור את ביקורת הגבולות.

11. על התייר לבקש את החזר המע"מ לפני שיעזוב את הארץ. במקרים שבקשה מגיעה מחו"ל מכל סיבה שהיא, לא יאושר החזר המע"מ.

12. להלן פירוט האתרים להחזר המע"מ לתייר באתרי היציאה מישראל, בהם פועלים דלפקי החזר מע"מ:

נמל התעופה בן גוריון – במתחם נמל התעופה יופעלו עמדות בטרמינל 1 ובטרמינל 3

נמל אשדוד

נמל חיפה

נמל אילת

נמל המרינה בהרצליה

המרינה באשקלון

מעבר אלנבי

מעבר נהר הירדן

מעבר טאבה

מעבר ערבה

מעבר עובדה

13. על הספק לגבות עמלה מהתייר, מתוך סכום המע"מ להחזר, בסך של 17.66 ש"ח (כולל מע"מ) בגין בדיקת כל מסמך ייעודי. יש לציין כי על סכום העמלה יחולו תנאי הצמדה כפי שנקבעו בהסכם בין רשות המסים לחברת מילגם שירותים לעיר בע"מ.

14. אופן ביצוע תשלום ההחזר:

מזומן

שיק

העברה בנקאית

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

15. במקרים בהם התייר ידרוש החזר המע"מ במזומן ו/או באמצעות העברה בנקאית, ההחזר כאמור כרוך בעמלה נוספת, אשר תיגבה מהתייר, כמפורט להלן:
החזר המע"מ במזומן – תגבה עמלה בשיעור של 1.99% מסכום החזר.
החזר המע"מ בהעברה בנקאית – תגבה עמלה בסכום של 20.90 ש"ח מהתייר (ללא קשר למספר המסמכים הייעודיים או סכום החזר המע"מ).
16. מי שנכנס לישראל כמפורט להלן, אינו נחשב תייר לעניין החוק, ואינו זכאי להחזר מע"מ:
א. מי שנכנס לישראל על פי אשרת ביקור מסוג B1, מאחר ואשרה זו ניתנה לו בשל עבודה זמנית בשכר.
ב. אזרחי ישראל בעלי אזרחות כפולה (גם של מדינת ישראל וגם של מדינה זרה), מאחר ואינם זכאים לקבל אשרת כניסה מסוג B2, B3 או B4 בעת ביקור כניסתם לישראל.
בעלי אזרחות כפולה אינם זכאים להחזר מע"מ כאמור, גם אם אינם מתגוררים בישראל שנים רבות, למעט קטין שנולד בחו"ל להורים ישראלים, עד שמלאו לו 18 שנה.
- לקבלת מידע נוסף ניתן לפנות לשירות לקוחות - חברת מילגם שירותים לעיר בע"מ:**
מספר טלפון: 03-7280123, פקס: 03-7280124, מייל: vat.info@milgam.co.il

חוזר רשות המסים מיום 29.8.2019

החבות במע"מ בגין שירותי שיווק ותיווך לחברות תושבות חוץ באמצעות אתר אינטרנט – החלטת מיסוי שאינה בהסכם

רשות המסים פרסמה החלטת מיסוי שלא בהסכם, הדנה בחובת מע"מ על שירות לתושב חוץ שניתן על ידי חברה תושבת ישראל שעוסקת בין היתר בשירותי שיווק ותיווך באמצעות אתר אינטרנט בעברית המיועד לצרכנים ישראלים עבור חברות קמעונאיות זרות. החברות הזרות מספקות שירותי שיווק לתושבי חוץ בדרך של ניהול ותפעול אתר אינטרנט המפרסם מוצרים של ספקי חוץ בחו"ל, ומאפשר הפניה לרכישתם באתרי הספקים בחו"ל. החלטת המיסוי קובעת כי על ההכנסות ממתן שירותים אלו יחול מע"מ בשיעור מלא.

החלטת מיסוי 4429/19 פורסמה באתר רשות המסים ביום 21/5/2019

פיילוט חדש להנפקת חשבוניות I באופן מקוון יוצא לדרך

בימים אלו החלה רשות המסים בפיילוט להנפקת חשבוניות I באופן מקוון. לצורך הפיילוט, הרשות מזמינה את העוסקים בישראל להצטרף לפרוייקט ייחודי וחשוב זה ולקחת חלק במערך חדשני, ידידותי, נוח להפעלה, יעיל וחסכוני. על מנת להצטרף לפיילוט, נדרש: להיות עוסק רשום מעל שנתיים, למשוך למעלה מ-5 חשבוניות לחודש בממוצע בשנתיים האחרונות ואין ולא היו הליכים פליליים נגד העוסק בחמש השנים האחרונות.

עוסק מורשה שייבחר לפיילוט, יתבקש להנפיק את כל חשבוניות ה-I שלו באמצעות המערכת המקוונת. כמו כן, עוסק זה יהיה **פטור** מדי חודש מהגשת דו"ח ריכוז חשבוניות מס התחשבות על מכירת טובין ומתן שירותים שהוצאו למלכ"רים ולעוסקים הרשומים בשטחי עזה ויריחו או באזור יהודה בשומרון (הידוע כטופס 879) למשרד הקמר"פ.

הנפקת חשבוניות I באמצעות המערכת המקוונת ובאופן עצמאי על ידי העוסק, תתרום לשיפור משמעותי בתהליכי העבודה הקיימים, להפחתת זמן ומשאבים, חסכון כספי, מניעת זיופי חשבוניות, ובעיקר הקלה משמעותית למייצגים ברישום וטיפול החשבוניות. כמו כן יתאפשר מעקב בזמן אמת אחר החשבוניות.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

ההנפקה תעשה באינטרנט או באמצעות אפליקציה ייעודית שנבנתה לשם כך, ותאפשר הנפקה גם מהנייד בכל זמן נתון.

ההצטרפות לפייולט כרוכה בהתחייבות מצד העוסק כי העברת הטובין שימכרו לחייבים במס מהרשות הפלסטינית (ואשר בגינן הופקה חשבונית ה-I במערכת המקוונת) תבצע **אך ורק** במעברי הסחורות המוסדרים בין ישראל לרשות הפלסטינית (מעברי "גב אל גב"), תוך סריקת הברקוד שיופיע על גבי החשבוניות על ידי פקיד רשות המסים המוצב במעבר המוסדר.

הודעת רשות המסים מיום 6/8/2019

חברות עמותות ומלכ"רים

אישור ניהול תקין לשנתיים לעמותות ולחל"צ

בהמשך לפרסום הליך שיתוף ציבור שהסתיים ב-1.4.19 ולאחר בחינת הערות הציבור לעניין שינוי במדיניות הרשם בכל הנוגע למתן אישור ניהול תקין לעמותות ולחל"צ, הפועלות באופן תקין לאורך זמן, הוחלט על שינוי המדיניות כדלקמן:

רשם העמותות יעניק אישור ניהול תקין לשנתיים לעמותות ולחל"צ המגישות דיווחים במועד **ואשר עמדו בכל הקריטריונים המפורטים מטה, במצטבר**, וזאת כדי להקל על התנהלותן.

להלן רשימת הקריטריונים -

- לעמותה/לחל"צ היה אישור ניהול תקין **ללא הערות** (כגון: אישור ניהול תקין לעמותה שמונה לה חשב מלווה, עמותה בגרעון) במשך 5 שנים שקדמו למועד הגשת הבקשה.
- אישורי ניהול תקין שהוענקו לעמותה/לחל"צ בכל אותן שנים שקדמו למועד הגשת הבקשה, נחתמו לפני תחילת השנה לגביה ניתן האישור, דבר המהווה אינדיקציה לכך שהעמותה/ לחל"צ הגישה את המסמכים הנדרשים במועד, ולפחות לא באיחור ניכר.
- העמותה/לחל"צ לא היתה בהליך של תיקון ליקויים מטעם הרשם ב-5 שנים האחרונות.

עמותה/לחל"צ אשר עומדת בכל הקריטריונים המפורטים מעלה **ובכפוף לכך שלא עלו אינדיקציות אחרות בבדיקת הבקשה לאישור ניהול תקין**, תקבל אישור ניהול תקין לשנתיים.

יודגש כי קבלת אישור ניהול תקין לשנתיים אינה פוטרת את העמותה/לחל"צ מחובתה להגיש דיווחים שנתיים בהתאם להוראות הדין במועד, בשנה העוקבת, ודבר זה יהווה תנאי להמשך תוקפו של האישור בשנה השנייה. על העמותה להגיש את הדיווחים בשנה העוקבת לא יאוחר מיום 30.6 או עד הארכה השלישית בהתאם להסדר הארכות שנקבע בעניין זה עם לשכת רואי החשבון.

בנוסף, על העמותה/לחל"צ יהיה להגיש דיווחים כאמור באמצעות הדיווח המקוון בהתאם להוראות הדין.

ככל שהעמותה/ לחל"צ לא תגיש את הדיווחים לשנה העוקבת במועד ובאופן האמור, האישור לשנה העוקבת יבוטל אוטומטית, ואם תרצה העמותה/ לחל"צ לחדשו, תצטרך להגיש בקשה לאישור ניהול תקין באופן רגיל.

יובהר כי אישור ניהול תקין לשנתיים יוענק לעמותות/לחל"צ העומדות בקריטריונים המפורטים מעלה, לפי הנתונים המצויים בידי רשם העמותות, והעמותה אינה נדרשת להגיש בקשה מיוחדת לאישור זה.

יוער, כי שינוי המדיניות במתן אישור ניהול תקין לעמותות/לחל"צ הפועלות באופן לא תקין יפורסם בהמשך.

פרסום משרד המשפטים – רשות התאגידים – רשום העמותות וההקדשות מיום 14.5.2019

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

מאמרים ופרשנויות

מס הכנסה

היטל מופחת בגין העסקת מסתננים בתעשייה, בניין ומסעדות אתניות – פס"ד טומי ווש עו"ד רו"ח רמי אריה

שיעור ההיטל שישלמו מעסיקים בגין העסקת מסתננים שיש להם אשרת שהייה זמנית בישראל, בתעשייה, בנין ומסעדות אתניות, יהיה בשיעור של 15% בלבד, ולא בשיעור של 20%, למרות שאין להם היתר עבודה בישראל.

שכן, בקביעת שיעור ההיטל, בחוק ההיטל, הדגש הושם על סוג הענף בו מועסק העובד, ולא על שאלת קיומו של היתר. ההקלה בשיעור ההיטל ניתנה לא בשל קיומו של היתר אם לאו, אלא, כדי לעודד ענפי עיסוק, אשר המחוקק סבר כי ראוי לתת להם הקלה ועידוד.

כך נקבע בעניין טומי ווש (ע"מ 29283-08-16, טומי ווש בע"מ נ' פקיד שומה רחובות, ניתן ביום 14.7.2019), אשר העסיקה מסתננים בצביעה ועיבוד בדים בטקסטיל. טומי ווש העסיקה כ-20 מבקשי מקלט מאריתריאה ושילמה בגינם היטל בשיעור של 15%.

טומי ווש טענה, כי היא זכאית לשלם היטל בשיעור המופחת. זאת, לפי שיעור ההיטל החל על עובדים זרים המועסקים בתעשייה, כאמור בסעיף 45 לחוק ההיטל.

פקיד השומה טען, כי טומי ווש אינה זכאית ליהנות מהשיעור ההיטל המופחת. שכן, אין מדובר בעובדים זרים המועסקים לפי היתר בענף התעשייה. לפיכך, על טומי ווש לשלם היטל בשיעור "הרגיל" בגובה של 20%.

טומי ווש לא חלקה על העובדה כי אין בידה היתר להעסקת עובדים זרים וכי מדובר בעובדים המחזיקים ברישיון זמני לפי סעיף 2(א)(5) לחוק הכניסה לישראל. עם זאת, טענה, כי משעה שנקבע כי עובדים כאמור הם בבחינת "עובדים זרים" לצורך חוק ההיטל, המשמעות היא כי העסקתם אינה חייבת היתר הן לצורך הרישא של סעיף 45 שעניינו עובד זר אשר העסקתו חייבת בשיעור ההיטל הרגיל של 20%, והן מבחינת הסיפא של סעיף 45, שעניינו עובד זר באחד הענפים הרשומים שם, שהעסקתו חייבת בשיעור המס המופחת, ובמקרה דגן בענף – התעשייה ובשיעור היטל של 15%.

בעניין שלמה סעד (ע"א 4946/16, שלמה סעד נ' פקיד שומה אשקלון, ניתן ביום 12.9.2016), בית המשפט העליון קבע, כי יש להשוות בעניין ההיטל את דינו של מעסיק עובדים יוצאי סודאן ואריתריאה, לדינו של מעסיק עובדים זרים "חוקיים". כך גם הייתה עמדת המדינה באותו הליך, כפי שבאה לידי ביטוי בפסק הדין, לפיה העסקתו של עובד כאמור בענף החקלאות, לא תחויב בהיטל ואף זאת בהתאם לסיפא של סעיף 45 לחוק ההיטל.

לאור סעיף 1' לחוק עובדים זרים, כשמדובר במסתננים אשר מוצאם מסודאן ואריתריאה, נוקטת הממשלה במדיניות של "אי הרחקה" וזאת בשל החשש לחייהם במדינת מוצאם, ועל אף שהמדינה לא מצאה לנכון להעניק למסתננים היתרי עבודה.

עם זאת, נוקטת הממשלה במדיניות של "אי אכיפה" כלפי מעסיקי מסתננים, דהיינו היא אינה אוכפת עליהם את האיסור הפלילי להעסיק מסתננים (ראו החלטת ממשלה מספר 3936 מיום 11.12.2011), משום שלמסתננים מנועי הרחקה קיימת זכות לעבוד לפרנסתם בישראל מכוח חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

מדיניות זו אושרה על ידי בית המשפט העליון אשר מצא כי יש בה משום "איזון ראוי בהתחשב במציאות הקשה והרגישה שנוצרה" (בג"ץ 6312/10, עמותת קו לעובד נ' הממשלה, ניתן ביום 16.1.2011).

ביהמ"ש קבע, כי המסתננים נחשבים כ"עובדים זרים" לצורך הטלת ההיטל, על אף האיסור להעסיק עובדים זרים ללא היתר כקבוע בסעיף 1'ג(א) לחוק עובדים זרים. משמע, כי לשאלת קיומו או העדרו של היתר העסקה לפי חוק עובדים זרים אין רלוונטיות. יש לראותם כ"עובדים זרים" גם לצורך קביעת שיעור ההיטל, על אף שאין בידם היתר לעסוק בענף התעשייה על פי חוק ההיטל.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

לפי הליכי החקיקה של חוק ההיטל, נראה כי הדגש הושם על סוג הענף שבו מדובר ולא על שאלת קיומו של היתר. מתוך הנחה כי העסקת עובדים זרים היא ממילא בהיתר. גם קריאה מדוקדקת של סעיף 45 בנוסחו הקיים מלמדת כי הדגש בסיפא אינו על התיבה "לפי היתר" אלא על הענף שלגביו ניתן ההיתר. במילים אחרות – ההקלה ניתנת לא בשל קיומו של היתר, אלא בשל כך שהעובד הזר מועסק בענף שהמחוקק סבר כי ראוי לתת לו הקלה.

בעניין העסקת העובדים בסיעוד, נקבע בעניין עמל בשרון (ע"מ 18-01-15031, עמל בשרון בע"מ נ' פקיד שומה כפר סבא, ניתן ביום 30.4.2019), כי העסקת מסתננים בענף הסיעוד המוסדי, אינה זכאית לפטור מהיטל, היות והמדינה נמנעה מלכתחילה ובאופן עקרוני ועקבי מלתת היתרים להעסיק עובדים זרים בענף הסיעוד המוסדי, אלא רק בענף הסיעוד הביתי.

גם בעניין מעונות יניב (ע"מ 16-01-45494, מעונות יניב נ' פקיד שומה גוש דן, ניתן ביום 15.1.2019), הפטור מההיטל לא נועד לחול על טיפול סיעודי מוסדי, אלא רק על טיפול סיעודי ביתי, "סיעוד" לצורך זה משמעו סיעוד ביתי.

אולם, כאשר מדובר בהעסקה בתעשייה, בניין ומסעדות אתניות, אין להבחין בין עובדים זרים חוקיים למסתננים. שעה שהמדינה אינה מונעת ממסתננים לעבוד בכל הענפים ובכלל זה בענף התעשייה.

הכותב - עו"ד רו"ח יועץ מיסוי, בעל משרד לדיני מסים, חבר צוות התגובות של לשכת עורכי הדין בישראל, מרצה בכיר בתחום דיני המס ומנהל מקצועי של אתר האינטרנט מסים ועסקים www.ralc.co.il

בית המשפט הורה לפקיד השומה לתקן שומה שהוצאה לאדם שעסק בניכיון שיקים

עו"ד (רו"ח) ירון טיקוצקי, עו"ד (רו"ח) ראניה עלימי

בית המשפט המחוזי בתל אביב קיבל ביום 4.7.2019 באופן חלקי ערעור (ע"מ 13-04-1337) שהגישו אורן מרסיאנו ואח' (להלן: "המערער") כנגד שומות שהוציא לו פקיד שומה - היחידה הארצית לשומה (להלן: "המשיב") בעניין ניכיון שיקים, ובמסגרתן ייחס למערער הכנסה של 4% עמלה בגין ניכיון שיקים - שלא דווחה, ומבלי ששולם המס בגין הכנסה זו.

רקע כללי

במהלך שנות המס 2008-2010 עבד המערער כעובד שכיר בחברה העוסקת בתחום שירותי מטבע בשם "עמית ליאם מסחר ואחזקות בע"מ" (להלן: "החברה"), העוסקת בין היתר בניכיון שיקים, והשתכר ממשכורת חודשית נמוכה ששולמה לו על ידי החברה. עבודתו של המערער בחברה כללה הבאת לקוחות המעוניינים בפריטת שיקים. פעולות הניכיון שבוצעו על ידי החברה נרשמו בספריה והודפסו קבלות בגין השיקים שנפרטו. בשומה שהוציא המשיב למערער נטען כי המערער הפעיל עסק עצמאי של ניכיון שיקים ולא דיווח על ההכנסות שנבעו לו מעסק זה.

טענות הצדדים

המערער טען כי ראה עצמו כ"שליח" מטעם החברה, השתכר שכר חודשי נמוך וקבוע ולעיתים קיבל "טיפ" או "מתנה" סמלית מלקוחות, וכל עבודתו הסתכמה באיסוף שיקים לניכיון מידי הלקוחות, הבאת השיקים למשרדי החברה ומסירת תמורת השיקים לידי הלקוחות. המערער טען כי כלל לא קיבל עמלה עבור ניכיון השיקים, ולחלופין, הגיש לבקשת המשיב דוחות שנתיים שבהם חישב את הכנסתו החייבת לפי שיעור עמלה של 0.25% לשיקים מזומנים ושיעור של 2.5% לשיקים דחויים.

מנגד סבר המשיב כי המערער, במקביל לעבודתו כשכיר בחברה, הפעיל באופן פרטי עסק בתחום ניכיון שיקים, עבור לקוחות שהביא לחברה לשם פריטת שיקים. לשיטת המשיב, המערער היה מביא לקוחות המעוניינים בשירותי פריטת שיקים לחברה שהייתה פורטת את השיקים בתמורה לעמלה, ונוסף על העמלה שגבתה החברה, גם המערער מצדו היה גובה עמלה מכל השיקים שעברו דרכו. על הכנסות אלו מפריטת שיקים המערער לא דיווח ולא שילם מסים כמתחייב. מאחר שהמערער לא ניהל ספרים, ערך המשיב למערער שומת מס הכנסה לפי מיטב

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

השפיטה המבוססת בעיקר על נתונים כלכליים של החברה לגבי אותם לקוחות שהופנו על ידי המערער וקבע על סמך הערכה כי כל פעילות ניכיון השיקים הניבה למערער עמלה בגובה 4% מסכום כל שיק שנפרט.

דיון והכרעה

בית המשפט המחוזי בתל אביב, מפי כב' השופט הרי קירש, בחן את חומר הראיות שהוצג בפניו וקבע כי המערער לא ניהל ספרים בקשר להכנסותיו מעמלות שגבה בעבור ניכיון השיקים ועל כן נטל ההוכחה רובץ על כתפיו להוכיח כי השומה שערך המשיב אינה מבוססת או סבירה. בית המשפט לא קיבל את גרסתו של המערער לעניין היותו "נער שליח" שהסתפק בשכר חודשי צנוע, שכן מחומר הראיות עולה כי בתקופה שקדמה לתחילת עבודתו של המערער בחברה, עסק הוא בניכיון שיקים בשם חברה אחרת, כאשר עמית ליאם שימשה עבורו כ"צ'יינג". עוד צוין לעניין זה כי בעל מניות בחברה העיד כי המערער היווה למעלה מ-50% מהפעילות של החברה. נתון זה כשלעצמו סותר את גרסתו של המערער כי היה עובד זוטור בחברה.

נוסף על כך בחן בית המשפט את העדויות שנאספו מקרב לקוחותיו של המערער, שהעידו כי המערער גבה מהם עמלות שונות בהתבסס על מועד פירעון השיקים, וכן התייחס לכספת שנפתחה עבורו בבנק, ובה השתמש המערער באופן תדיר, וקבע כי גרסתו של המערער כי לא פרט שיקים אינה מהימנה. לאחר שנקבע כי המערער קיבל עמלות מניכיון השיקים, בחן בית המשפט את שיעורי העמלות שאותם ככל הנראה קיבל המערער. נקבע כי עסקינן בשלושה סוגי שיקים ולהם שיעורי עמלות שונים שגבה המערער: לגבי שיקים במזומן – המערער גבה 0.66% עמלה; לגבי שיקים לטווח ביניים של כמה שבועות – המערער גבה 2% עמלה; ולגבי שיקים דחויים לתקופה של חודש ומעלה – המערער גבה 4% עמלה. נקבע כי איחוד כלל המספרים מעמיד את העמלה הממוצעת שקיבל המערער לכדי 2.22% לכל העסקאות, וזאת בניגוד לשומה שהוציא המשיב ובה ייחס למערער הכנסה של 4% עמלה לכל העסקאות יחד.

תוצאה

לאור ממצאים אלו ואחרים שפורטו בפסק הדין, הורה בית המשפט למשיב לתקן את השומה שהוצאה למערער.

הכותבים - ממשרד דרון, טיקוצקי, קנטור, גוטמן & עמית גרוס

פס"ד ויינברג – מחילת הלוואות בעלים תוכר כהפסד הון במידה ואפסו סיכויי פרעונה

רו"ח רונית בר; רו"ח (משפטן) ישי חיבה

ביום 17 ביולי ניתן פס"ד בעניין ויינברג (ע"מ 17-12-19140/25908), אשר לא התיר מחילת הלוואות בעלי מניות לחברה שבשליטתם, כהפסד הון, ואת אפשרות קיזוזו משבח מקרקעין, שנצמח להם במכירת מקרקעין, שעיקר התמורה ממכירתה שימש להחזר הלוואות של החברות לבנק, לפי דרישתו.

תמצית העובדות החשובות

המערערים הינם אח ואחות, המחזיקים במניות שתי חברות קשורות. אביהם ז"ל של המערערים שעבד קרקע אישית שלו לטובת בנק נושה של החברות. הקרקע הורשה לאחים.

בשנת 2013, בעקבות לחצים של הבנק, מכרו האחים את הקרקע ונצמח להם שבח של כ-5 מיליוני ש"ח. כשבועיים לפני המכירה מחלו האחים לחברות על סכום של כ-2.5 מיליוני ש"ח מתוך סך הלוואות בעלים של כ-5 מיליוני ש"ח. האחים טענו להיווצרות הפסד הון, וקיזוזו משבח המקרקעין. מנגד, רשמו החברות הכנסה ממחילת חובות אשר קוזזה כנגד הפסדים עסקיים מועברים.

פקיד השומה סירב להכיר בסכומים שנמחלו כהפסד הון בידי המערערים וקבע, כי מחילת החוב הרצונית של חלק מהלוואות המערערים לחברות, שנעשתה בסמיכות למועד מכירת המקרקעין (גם זו, לטענת פקיד השומה, נעשתה ביוזמת בעלי המניות ולא בכפיה על ידי הבנק), המשך מתן הלוואות לחברות בשנים מאוחרות יותר ויכולת

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

פירעון חובות על ידי החברות לצדדים שלישיים, כולם מצביעים על חברות שאינן חדלות פירעון. בנוסף לטענתו, מחילת החוב לחברות – יש לראותה כעסקה מלאכותית.

ערעורם של האחים לבית המשפט נדחה, תוך אזכור הלכות זיסו גולדשטיין (ע"א 14/85), פישמן רשתות (ע"א 918/15) ושנהב (ע"א 4060/12), כך:

השאלה המרכזית עליה נדרש בית המשפט לענות היא, האם בהחלטת בעלי המניות למחול לחברות על הלוואות הבעלים, כשמנגד נרשמה על ידי החברות הכנסה ממחילת חוב, די בהן כדי להכיר בהפסד הון שנוצר לבעלי המניות? על כך עונה בית המשפט בשלילה וקובע, כי יש לבחון האם אפסו הסיכויים לגבות את החוב וכי כאשר המחילה נעשית בין צדדים קשורים, יש לערוך בחינה מדוקדקת יותר: "...אלא שבכך שבוצעה מחילה כאמור, אין די כדי שזו תגבש הפסד בר קיזוז בידי המוחל. מחילה שכזו, בעיקר כשהיא נעשית בין צדדים קשורים, דורשת בחינה ובדיקה".

בית המשפט קובע כי בנסיבות הנדונות בפסק הדין, לא הוכח כי אפסו הסיכויים לגבות את החובות:

1. החברות עדיין פעילות ואף רווחיות, אם כי עם רווחיות נמוכה ביחס לסכומי הלוואות. כמו כן, סך הלוואות הבעלים אינן בסכומים שהסיכוי לגבייתם אינו אפשרי, אף אם בעתיד הרחוק.
2. המערערים מחלו על חלק מההלוואות בלבד, ולא על הסכום המלא, זאת משיקולי מס, על מנת לא להביא את החברות להכנסה חייבת.
3. צדדים שלישיים (בנקים וספקים) שהחברות חייבות להן, לא נמחלו על ידם.
4. המערער המשיך להזרים לחברות הלוואות נוספות בשנים הבאות.

בית המשפט ממשיך ובוחן גם את טענת המלאכותיות וקובע, כי מועד מחילת החוב (שבועיים לפני מכירת המקרקעין) ועצם העובדה שללא מכירת המקרקעין, לא היו המערערים מוחלים על ההלוואות (עלה מעדות המערער), המחילה על חלק מהחובות בלבד ולא על סך ההלוואות כיוון שהיה נוצר חיוב במס בחברה, כולם יחד מצביעים על מחילת החובות לחברות כעל עסקה מלאכותית, שיש להתעלם ממנה. בית המשפט מבטל את הפסד ההון ומנגד בחברות – את ההכנסה ממחילת החוב ומשיב את יתרות ההלוואות שנמחלו.

הארות ומסקנות מפסק הדין:

הפסיקה בנושא של מחילת חלק מהלוואות הבעלים לשם גיבוש הפסד הון בידי היחיד, ביוזמת הנישום (הן בסכום והן בעיתוי) היא החלטית ועקבית ויש להתריע בפני הנישומים, כי מחילת הלוואות שנתן בעל שליטה לחברה בשליטתו, על מנת לגבש הפסד הון בסמוך לביצוע עסקה בה יש רווח הון- עלולה להיחשב עסקה מלאכותית והפסד לא יותר (גם אם העסקה שהניבה רווח נכפתה עליו).

נראה כי בית המשפט יאפשר מחילת חוב לבעל המניות כהפסד הון ככל שיוכיח כי אפסו הסיכויים לגבות את החוב.

נדגיש, כי בית המשפט אינו דורש כתנאי בלעדי להתרת ההפסד את פירוק החברה או הוכחה כי היא אינה פעילה. נדרש כי יוכיח כי אפסו הסיכויים לגבות את החוב. לדוגמה, אם הלוואות הבעלים בסכומים של עשרות מיליונים ולחברה נכסים זניחים.

במובחן מהנסיבות בפסקי הדין בעניין, הסיכויים להתרת ההפסד בידי בעל המניות גבוהים יותר כאשר המחילה היא על מלוא סכום הלוואות הבעלים, מסיבות כלכליות, שאינן דווקא משיקולי מיסוי (לדוגמא, שיפור מצב ההון העצמי מול הבנקים לקבלת אשראי) ונעשית שלא בסמוך לעסקה הונית רווחית.

אין ספק כי בתי המשפט הולכים ומצרים את האפשרויות העומדות בפני בעלי מניות הנושים בחברות בשליטתן, גם ככל שהסבירות להשבת מלוא סכומי הנשיה, נמוכים.

הכותבים - רו"ח רונית בר – ממשרד ארצי חיבה אלמקייס כהן פתרונות מיסוי בע"מ WWW.AHEC-TAX.CO.IL
רו"ח (משפטי) ישי חיבה - שותף בפירמה - ארצי חיבה אלמקייס כהן פתרונות מיסוי בע"מ
WWW.AHEC-TAX.CO.IL

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

מיסוי מקרקעין

תמ"א 38 - לאן?

עו"ד גילעד ושדי

לתמ"א 38 מתנגדים רבים מצד אחד ותומכים רבים מן הצד השני - כמעט לכל אדם בישראל יש דעה על התחום המתקשר הנוגע למשקי בית רבים. חוק תמ"א 38 אושר בממשלה בשנת 2015. מיום אישורו ועד היום חוזקו בישראל אלפי מבנים שאינם עומדים בתקן נגד רעידות אדמה. נוסף על חיזוק המבנים שהוא תכלית החוק, נוספו למשוואה שני נושאים שהחוק תרם להם באופן עקיף – בניית עשרות אלפי יחידות דיור באזורי הביקוש, שגרמה למיתון מסוים בעליית מחירי הנדל"ן, ושיפור חזות פני הערים ושדרוג דירותיהם של בעלי דירות בבניינים ישנים.

אנחנו נמצאים בעיצומה של תקופת הבחירות לכנסת. לפני כמה שבועות החליטה מחלקת התכנון הכפופה למשרד האוצר (לשעבר משרד הבינוי) **שלא להאריך את תוקפו של חוק תמ"א 38 מעבר לתאריך האחרון שנקבע לחודש מאי 2020.**

רבים וטובים הרימו קול זעקה למשמע הבשורה ומיד קם יו"ר מטה הדיור – מר בילסקי, והודיע כי יפעל להארכת החוק, בשינויים המחייבים. ואולם לפני כיון הממשלה אין תשובה חד משמעית לשאלה מה יעלה בגורלו של החוק ולשכת עורכי הדין אף פנתה לקבל הבהרות בנדון.

כמו רוב הציבור, מחלקת התכנון והוועדה הארצית לתכנון ודאי היו מעדיפות לראות את תחום ההתחדשות העירונית תחת מטרייה תכנונית רחבה במרכזי הערים, כזו הנותנת מענה לתשתיות כגון גני ילדים, בתי ספר, מתנ"סים, הרחבת כבישים וחניות וכד', ובעצם, התהליך דומה לתהליך שקורה בפרויקטים של פינוי בינוי. ואולם לצערנו, ישנם בניינים רבים אשר אין ביכולתם להתקבץ עם אחרים לשם קיום פרויקט מעין זה, מכיוון שאין בסביבתם די שטח, או בניינים ישנים זהים, או שקיים חוסר רצון מצד בניינים זהים להצטרף למהלך.

ביטולו של חוק תמ"א 38 יותיר את הבניינים האמורים חסרי כל הגנה או יכולת לבצע חיזוק מפני רעידות אדמה ו/או לבנות ממ"דים, ויותר את דייריהם חשופים.

במשך שנים, מאז תיקון 3 לחוק תמ"א 38, עמלו במחלקת התכנון ומחוצה לה על שיפורים ראויים לחוק בדמות התיקון הרביעי. מאז החלו לעבוד על התיקון הרביעי הודלפו מתוך חדרי המתכננים פרטים שונים אשר לא הבשילו לכדי מעשה. בעלי דירות רבים, בעלי משרדים, ואחרים אשר חוק תמ"א 38 לא חל עליהם, חיכו וציפו במשך זמן רב ליציאתו של התיקון הרביעי עד להודעה על קבירתו הסופית.

בעקבות ניסיונו הרב בהובלת פרויקטים ובהתנהלות מול בעלי הדירות, נתקל לא פעם כותב שורות אלו בליקויים הרבים בחוק תמ"א 38 על תיקונו, ועמד בקשר עם מחלקת התכנון לשם הכנסת שינויים ושיפורים שיועילו לכלל הצדדים - בעלי הדירות, המדינה, הרשויות המקומיות ועוד, וזאת לשם יצירת כר נוח לעשייה פורייה בתחום וקיצור זמני ההמתנה.

אין חולק כי חוק תמ"א 38 הוא חשוב מעצם עיקריו, החיזוק מפני רעידות אדמה והוספת ממ"דים לשם הגנה מטילים מצפון ומדרום. תחושת הביטחון של האזרח הישראלי חשובה הן במישור הפרטי והן כאבן דרך לאומית ויהודית המבוססת על הערך "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם".

חוק תמ"א 38 ודאי צריך לעבור ריענון, שיפורים וחיידודים לשם קידומו בכלל ערי מדינת ישראל וביחוד במקומות שבהם זקוקים התושבים לחיזוק משום הימצאם באזור השבר הסורי-אפריקאי המועד לפורענות.

הנושאים 'החמים' והחשובים שעליהם מדבר חוק תמ"א 38 על תיקונו ואשר זקוקים להתייחסות לאומית וחוקית:

1. החלת חוק התמ"א על בניינים אשר ניתן לגביהם היתר בנייה לאחר 1980 אך על פי התקן הישן, וזאת בניגוד להוראות המחוקק דאז. בניינים רבים אלו נמצאים בסכנה ואין אפשרות להוסיף להם זכויות בנייה מכוח התמ"א ועל כן אין באפשרותם לקיים פרויקט.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

2. החלת חוק התמ"א על בנייני משרדים ישנים אשר עשרות אלפים עובדים בהם מדי יום ביומו.
3. מציאת פתרונות בדמות הקצאת קרקעות וזכויות בנייה נוספות ליזמים הבונים באזורים שאין בהם היום כדאיות כלכלית להוצאה לפועל של פרויקטים.
4. חיוב רשויות מקומיות להוציא היתרים לפרויקטים ושיפור לוח הזמנים של הוצאת ההיתרים – רשויות רבות מקשות על יזמים ומקצצות זכויות שניתנו כחוק משום שיש להן אפשרות לעוות את החוק או לפסלו כרצונם. יש למצוא מערכת איזונים שתעזור לשחרר את התקיעות בתחום ההתחדשות העירונית.
5. הקטנת הרוב הדרוש להוצאת פרויקטים אל הפועל. במקרים רבים מעכבות את הפרויקטים סרבנות וסחטנות. בשל חשיבות החיזוק יש לרשויות השונות זכות התערבות שצריכה לבוא לידי ביטוי בקבלת רצון רוב בעלי הדירות.
6. שיפורים בתחום המיסוי להקלה ולשיפור היכולת של היזמים להוציא פרויקטים גבוליים אל הפועל.

הכותב – עו"ד גילעד ושדי, מומחה בתחום הנדל"ן וההתחדשות העירונית, מלווה בעלי דירות בפרויקטים של תמ"א 38 ופינוי בינוי ברחבי ישראל. www.vashdi.co.il

לא תותר פריסת שבח לחברה (הלכת טוונטי האנדרד)

רו"ח (משפטן) ישי חיבה

ביום 4.7.2019 ניתן פס"ד של בית המשפט העליון בעניין טוונטי האנדרד וחברות נוספות (להלן: החברות או החברה) (ע"א 3012/18), שעיקרו, קביעה חד משמעית כי הוראות פריסת השבח למספר שנים אחורנית, על פי הוראת סעיף 48א(ה) לחוק מיסוי מקרקעין (להלן: החוק), אינן חלות על חברה כי אם על יחיד בשר ודם. האם התקשות רשות המיסים להגיש ערעור על קביעת ועדת הערר בסוגיה זו, שאפשרה את הפריסה לחברה – מלמדת על עליה קרובה בשיעור מס חברות? ימים יגידו (בקרב...).

עובדות המקרה בתמצית

מקרקעין נרכשו ע"י החברות בשנת 2010 ונמכרו בשנת 2015. שיעור מס החברות בשנים 2014-2015 היה 26.5%, ובשנים 2011-2012 היה 25%.

על השבח הראלי חל שיעור מס החברות, ובמצב רגיל בשנת המכירה היה חל עליו מס בשיעור 26.5%. החברות ביקשו להשתמש בהוראות הפריסה המתוארות בסעיף 48א(ה), כך שיראו את השבח הראלי כאילו נצמח ב-4 השנים האחרונות (לרבות שנת המכירה), בחלקים שווים, והמס יחול על כל חלק בנפרד. כתוצאה מיישום הפריסה, חסכו החברות 1.5% על מחצית מהשבח הראלי.

מנהל מסמ"ק טען כי פריסת שבח ניתנת להיעשות ע"י נישום יחיד בלבד ולא על חברה. ועדת הערר בניתוח לשוני של כותרת הסעיף המתייחסת לכותרת הסעיף הדנה ב"מוכר" קובעת כי ההגדרה חלה הן על יחיד והן על חברה – ובשל כך אין מניעה להחיל הפריסה גם על חברה, מאותן ההנמקות מיסויות שחלות על יחיד – להקטין או לבטל את "אפקט הדחיסה" – (השבח הראלי כולו הנצמח בשנת המכירה עצמה ומעוות נתוני ההכנסה החייבת והמס החל, אף שהשבח נצמח למעשה על פני מספר שנים קודמות).

רשות המיסים לא ויתרה, ואף שלכאורה נראה שמדובר בעניין לא מהותי ובשברי אחוזי מס – ערערה לבית המשפט העליון.

בית המשפט העליון מנתח ארוכות מאוד את הסוגיה וקובע כי משלושה טעמים לא ניתן לחברה לבצע פריסה:

1. התכלית הכלכלית של הזכאות לפריסה.
2. התנאים למימוש הזכאות לפריסה כהגדרתם בסעיף (ובמילים אחרות: לשון גוף הסעיף ובו "הטכניקה" המיוחסת דווקא ליחיד ולא לחברה).

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

3. "מהותו של מס חברות והיחס שבינו לבין מס יחיד".

לטעמנו ההנמקות הראשונה והשלישית, אף שהוסברו ארוכות ולוו במונחים יפי שם, אינם משכנעים כלל, וניתן בהחלט לחלוק עליהם.

ההנמקה השנייה – שהיא לשונית פשוטה, אכן יוצרת בעיה למערערות, ומטילה ספק בהחלת הסעיף עליהן, ושופטי העליון החליטו – שאין להחילו עליהן.

בהנמקה הראשונה – טוען בית המשפט העליון כי אפקט הדחיסה, שיש לנסות לבטלו או לפחות לצמצמו רלוונטי רק אצל יחידים, כך יקודמו "הצדק האנכי" והצדק האופקי" – שלמעשה מדברים על העיוות בשיעורי המס הגבוהים שיחולו על המוכר לו יחושב מלוא השבח בשנת המכירה גופה, מבלי לחלקו למספר שנים אחורנית.

לדעת בית המשפט, אין לסיבה כלכלית זו כל רלוונטיות לחברה, באשר מס החברות הוא קבוע ואינו פרוגרסיבי כבעניינו של יחיד.

(אמנם בית המשפט עצמו מציין כי היא הפרש במס ככל שישתנה בין השנים מס החברות, אך לטעם בית המשפט זה "נובע רק מהעדכוני של שיעור המס שנעשו באמצעות חקיקה ולא ממבנה המס גופו"). תמהנו!!

בהנמקה השלישית קובע בית המשפט העליון כי מס על חברה הוא ב"ס"כ "תשלום ראשון – מעין מקדמה, ... במודל המיסוי דו – שלבי של החברה ושל היחיד".

משום שהוא רק מקדמה על חשבון המס (מבחינה כלכלית) לצורך פשטות ומשום שממילא שיעור מס חברות הוא נמוך יחסית "כדרך של הרבה מקדמות" – אין מקום לאפשר לחברות להקטין את חבותו בדרך של ביצוע פריסה.

גם כאן הדברים קשים להבנה ולהסכמה, לטעמנו.

ההנמקה האמצעית, ואף שאין בית המשפט קורא לכך במפורש, מסתמכת על לשון גוף הסעיף:

"המוכר רשאי לבקש כי המס על השבח הראלי יחושב... כדלקמן:

(א) בכל אחת משנות המס בתקופת הפריסה – ... וחישוב המס יעשה בשיעור המס הקבוע בסעיף קטן (ב) ... וביתרת נקודות הזיכוי שזכאי להן המוכר..."

סעיף קטן (ב) אליו מפנה ההוראה לעייל הוא סעיף 48א(ב) המורה כך:

(1) יחיד יהיה חייב במס על השבח הראלי כאמור בסעיף 121 לפקודה בשיעור של עד 25% ... וכו'.

בשורה אחרונה הן מעניין ההפניה לס"ק ב' המתייחס במפורש ליחיד, ומפנה לסעיף 121 לפקודה הדין בשיעורי מס של יחידים, והן מעניין אזכור נקודות הזיכוי – דבר הרלוונטי ליחיד ולא לחברה, ניתן אומנם להסיק כי כוונת המחוקק היא ליחיד בלבד ולא לחברה.

ובשורת התוצאה – אין יותר פריסת שבח בידי חברות

וכך נפסק פה אחד.

יצוין כי בשולי העניין המרכזי אך בכמחצית מאורך הפסק ניתח השופט עמדתו כי פרשנות חקיקת המיסוי צריכה להתחדד ולהתרגען בבחינת תכליות חיקוק שונות.

שני שופטי העליון שלא כתבו את הפסק, ואף שהסכימו עם תוצאתו, מצננים את קביעתו האחרונה של השופט המרכזי וקובעים כי המצב בפרשני הקיים של חקיקת המס (כפי שנקבע בהלכת חצור) הוא מספק לחלוטין ואין מקום או צורך לשנותו והכלל הוא כזה:

"חוק שיש לו משמעות לשונית אחת בלבד מדבר בעד עצמו ואינו טעון פרוש.

חוק מס שניתן לשוות לו מהבחינה הלשונית, יותר ממשמעות אחת יתפרש באופן הבא: מבין האפשרויות הלשוניות הקיימות חייב הפרשן לבחור את זו אשר תואמת את תכליתו של החוק, דהיינו את מדיניות המס שהחוק בא להוציא אל הפועל.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

כאשר מדיניות זו אינה ברורה אף היא, חייב הפרשן לבכר את הפרשנות אשר משווה לחוק את המשמעות המטיבה עם הנישום".

הארות, בשולי הפסק:

בית המשפט מחריג במפורש את קביעתו מחברה שקופה ומחברה משפחתית – ולא דן בהן.

ומה לגבי חברת בית או שותפות רשומה (שמבחינת חוק מיסוי מקרקעין – הינה חבר בני אדם, וחל עליה מס חברות) (ולא כך לענין דין המס הסופי שיחול על השותפים עצמם).

לדעתנו פשיטא שלא יהיה דין של כל הארבע דלעיל, כדין חברה, שדינה נקבע בהלכה זו.

הכותב - רו"ח (משפטן) ישי חיבה - שותף בפירמה - ארצי חיבה אלמקייס כהן פתרונות מיסוי בע"מ - WWW.AHEC-TAX.CO.IL

מס ערך מוסף

זכות שימוש במאגר מידע - מכר או מתן שרות לתושב חוץ לעניין מע"מ

רו"ח (משפטנית) ענבל שני

ביום 1.8.2019 ניתן פסק דין בעניין מנו – בייס בע"מ (ע"מ 17-04-18831) (להלן: "המערערת"). מדובר בחברת השמת עובדים ישראלים, בעלת מאגר מידע של עובדים פוטנציאליים. לטענת המערערת, חברת MS הקפריסאית (להלן: "החברה הזרה") עשתה שימוש במאגר המידע של המערערת, ועל כך שלמה למערערת תשלום חודשי בסך \$30,000. המערערת הינה עוסק לצרכי המע"מ. הסוגיה – מה דינם של התשלומים תמורת זכות השימוש במאגר המידע – האם חייבים במע"מ בשיעור רגיל או חייבים במע"מ בשיעור אפס לפי סעיף 30(א)(2) – מכירת נכס בלתי מוחשי לתושב חוץ, או לחילופין 30(א)(5) – מתן שירות לתושב חוץ, לחוק מע"מ.

טענות הצדדים

המשיב טען כי לשון החוזה עליו חתומה המערערת מלמד כי אין מדובר במכירת נכס בלתי מוחשי לתושב חוץ ולכן אין זכאות לתחולת סעיף 30(א)(2). כמו כן, המדובר בעסקה להספקת שירותי כוח אדם – עבודה, עשייה, איתור מיון וגיוס של עובדים ולא עסקה להספקת מוצר מוגמר שהוא רשימה של מועמדים. בנוסף, כותרת ההסכם "הסכם אספקת עובדים ושירותי כוח אדם" מעידה כי המערערת מגדירה עצמה כחברה שנותנת שירותים. בחוזה לא הוגדר נכס בלתי מוחשי ומתן זכות שימוש בו. החשבוניות שהוצאו היו בגין "שירותי כח אדם" ולא בגין שימוש בנכס בלתי מוחשי. אין בדוחותיה הכספיים של המערערת נכס בלתי מוחשי.

בעניין מתן שירות האם לתושב חוץ בלבד – סופקו שירותי כח אדם לחברה זרה ויחד עם זאת ניתן שירות משמעותי גם לתושבי ישראל (המועמדים לעבודה והעובדים שגויסו לחברה הזרה), ומטעם זה המערערת אינה זכאית להחלת סעיף 30(א)(5).

החלטת השופט

השופט בחן האם פעולות איתור, גיוס ומיון שביצעה המערערת עבור החברה הזרה מהוות "מכר" של מידע, או מתן "שירות" לחברה הזרה, על-פי המבחנים שנקבעו בפסיקה:

1. **מבחן העיקר והטפל**, מבחן הבא לזהות מהו המרכיב העיקרי בעסקה, האם החלק הארי של העסקה הינו מכר של "נכס" או מתן שירות המתאפיין ביגיעה אישית.

טענת המערערת כי "החלק הארי של העסקה" הוא העברת המידע – הנכס, שכן כל הפעולות שבצעה חסרות משמעות לולא העברת המידע ורק בגינו מתקבל התשלום. השופט קבע כי בחינה של פעילותה היומיומית של המערערת, המומחיות לה טענה בפרסומיה הרבים, האמצעים וכוח האדם שעשתה בהם שימוש לגיוס עובדים, מצביעים על היקפו ומורכבותו של תהליך ההשמה שכלל פעולות רבות של שיווק, איתור, סינון, מיון,

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

גיוס והשמה של עובדים איכותיים והוא "העיקר" בעסקה ולא רשימות המועמדים – "הנכס" שנשלח ע"י המערערת במייל ו/או בתצורת אקסל.

כמו כן, תפקידה של המערערת לא הסתיים עם "אספקת המידע" ואפילו לא לאחר אישור המועמדים באופן סופי על ידי החברה הזרה. המערערת ביצעה שירותים נוספים תוך שהיא מלווה את העובדים החדשים בתהליך הקליטה שלהם כמעט עד לכבש האנייה.

מכאן שעל פי העיקר – מדובר במתן שרות ולא במכר.

2. **מבחן ההנאה**, הבוחן את מידת ההנאה של הלקוח האם מהמוצר או מהשירות. עסקה בה רכיב ההנאה מהשירות גבוה יותר תיחשב עסקת שירות ואילו עסקה שרכיב ההנאה מהמוצר גבוה יותר, תיחשב עסקת "מכר". המערערת טענה, כי ההנאה שמפיקה החברה הזרה היא מהמידע האיכותי מרשימת המועמדים ולא מהפעולות שביצעה להשגת המידע.

אכן אין ספק כי החברה הזרה הפיקה הנאה מרשימות המועמדים שקבלה, אך ההנאה העיקרית שהפיקה היא מן העבודה המקצועית – הדורשת ידע בקשת רחבה של תחומים – שביצעה עבורה המערערת במומחיותה כחברת גיוס והשמה.

בנוסף, החברה הזרה נהנתה מאיסוף המסמכים, סריקתם והעברתם אליה ומהשירותים הנוספים שקבלה. ככל שעוסק משתמש בידע האישי שלו כדי לייעץ, יראו פעולה זו כמתן שירות גם אם הייעוץ נמסר ללקוח במסמך כתוב כגון חוות דעת של עורך דין, רופא, מסמך אדריכלי וכיו"ב.

3. **מבחן הסיכון** – המערערת טענה כי גם על פי מבחן הסיכון מדובר בעסקת מכר, כיון שהתשלום מתקבל אך ורק כאשר הושגה תוצאה מסוימת, כאשר מועבר המידע לחברה הזרה. בנוסף, המערערת חשופה לסיכון בתשלום פיצוי לחברה הזרה אם המידע שהועבר אינו בטיב ובאיכות הנדרשים עפ"י טופס ההזמנה.

השופט לא קבל טענות אלו, בהסכם נקבע תשלום חודשי קבוע, ריטיינר, המצביע על חוסר סיכון ברמה השוטפת, כיון שלא מדובר בתשלום המותנה בתוצאה, ואינו משולם רק לאחר אישור המועמדים. לעניין תשלום הפיצוי הנטען – המערערת ציינה כי בפועל שילמה פיצויים רק פעמים בודדות.

כלומר, גם אם היה סיכון, מדובר בסיכון מינורי ולא ניתן לקבל את טענת המערערת כי "מלוא הסיכון מוטל על כתפיה", ולכן אין מדובר בעסקת מכר אלא עסקת שירות.

4. **מבחן השימוש החוזר** – המערערת טענה כי מתן זכות השימוש במאגר המידע לחברה הזרה מצביעה על קיומה של אפשרות לשימוש חוזר. לא ברור כיצד יכולה הייתה החברה הזרה לעשות שימוש חוזר ברשימת מועמדים, שהרי המערערת היא זו שניסתה למצוא עבודה אחרת למועמדים שלא נמצאו מתאימים על ידי החברה הזרה. יתר על כן, לא הוכח "שימוש חוזר" במידע על ידי החברה הזרה.

המערערת לא הצליחה להוכיח כי העניקה זכות שימוש במאגר מידע. כיון שהייתה מעבירה לחברה הזרה את הפרטים הרלוונטיים מהמאגר הקיים. העברת פרטים אינה שקולה למתן זכות שימוש במאגר מידע, המאפשרת לבעל הזכות להיכנס למאגר מידע ולדלות משם מידע, תמורת תשלום.

לסיכום לפי ארבעת המבחנים – קבע השופט כי מדובר בעסקת שירות ולא עסקת מכר, ועל-כן לא מתקיימים התנאים לזכאות לשיעור מס אפס על-פי סעיף 30(א)(2) לחוק מע"מ.

מתן **שירות לתושב חוץ ולתושב ישראל** – השופט בחן האם שירותי המערערת ניתנו רק לחברה הזרה או גם לתושבי ישראל, וקבע, כי המערערת נתנה שירות ממשי ומשמעותי גם לדורשי העבודה בישראל המועמדים למשרות אותן פרסמה באמצעים שונים, בנוסף לשירות שנתנה לחברה הזרה ולמעסיקים אחרים ובהתאם לכך לא התקיימו התנאים לשיעור מס אפס על-פי סעיף 30(א)(5) לחוק מע"מ.

הכותבת ממשרד ארצי חיבה אלמקייס כהן פתרונות מיסוי בע"מ WWW.AHEC-TAX.CO.IL

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

בחוזה צריך להגדיר ולוודא מראש האם התמורה כוללת מע"מ או לא והאם מדובר בעסקה חייבת במע"מ

עו"ד רו"ח רמי אריה

צדדים לחוזה אשר לא הגדירו מראש, האם התמורה כוללת או לא כוללת מע"מ? ולא וידאו האם בכלל העסקה בה מדובר היא עסקה חייבת במע"מ? לא יוכלו לקבל מזרז ממנהל מע"מ בהכרח, והמחלוקת תישאר בינם לבין עצמם, אלא אם מנהל מע"מ יתנדב לבדוק את חבות המע"מ בעסקה.

שכן, מערכת היחסים בין מנהל מע"מ לבין החייב במע"מ, אינה יכולה לשמש ככלי ניגוח בידי אדם בעל אינטרס. צד ג' אינו יכול לדרוש ממנהל מע"מ לבחון את רישומו של החייב במע"מ כ"עוסק", או לדרוש ממנהל מע"מ לפנות אל חייב בדרישה לקבלת המע"מ מידי, לצורך קיזוז מס התשומות בידי צד ג'.

סוגית הדרישה של צד ג' ממע"מ, לחייב במע"מ צד לעסקה במקרקעין כשההסכם אינו מסדיר את סוגיית המע"מ, נדונה בבית המשפט המחוזי בת"א בעניין איזי טופ (ה"פ 38376-12-18, מע"מ ת"א מרכז נ' איזי טופ פתרונות טכנולוגיים לסביבה בע"מ, ניתן ביום 16.6.2019).

בשנת 2015 התקשרה איזי טופ עם גב' פנחסי בהסכם, לפיו: פנחסי מכרה לאיזי טופ מחצית מזכויות החכירה במקרקעין, תמורת סך של 2,300,000 ש"ח. איזי טופ שילמה את מלוא התמורה המוסכמת ע"פ ההסכם, אשר לא כלל התייחסות לסוגיית המע"מ.

בין איזי טופ לפנחסי נתגלע סכסוך המתמקד בשאלת חבותה של פנחסי להוציא לאיזי טופ "חשבונית מס" כהגדרתה בחוק מע"מ. לטענת איזי טופ, הסכום אשר שולם לפנחסי כולל מע"מ.

למחלוקת זו השלכה כספית, ככל שפנחסי תישא בתשלום המע"מ, איזי טופ מנגד תוכל לקזז את מס התשומות, ובפועל ליהנות מהחזר של 17% מסך התמורה אשר שילמה לפנחסי עבור העסקה.

ביום 3.8.2017, כשנתיים לאחר ביצוע העסקה, פנתה איזי טופ למנהל מע"מ, על מנת שיורה לפנחסי להוציא "חשבונית מס" בגין מכירת המקרקעין מתוקף מעמדה כעוסקת לטענת איזי טופ.

באותו היום פנתה פנחסי אל מנהל מע"מ, וביקשה ממנו לקבוע כי על איזי טופ להוציא "חשבונית עצמית", לפי תקנה 6ב' ל תקנות מע"מ, המסדירה נהלים בדבר תשלום מס במכירת מקרקעין שהיא "עסקת אקראי", כדלקמן:

"6ב. (א) במכירת מקרקעין שהיא עסקת אקראי בידי מי שאינו עוסק, מלכ"ר או מוסד כספי, יהיה הקונה חייב בתשלום המס.

(ב) החייב בתשלום המס לפי תקנת משנה (א) -

(1) אם הוא עוסק, יוציא במקום המוכר חשבונית ערוכה על שמו הוא..."

במענה לפניית הצדדים, הבהיר מנהל מע"מ כי הוא אינו מתערב בסכסוכים פרטיים מסחריים, ואינו נוקט עמדה.

בעקבות עמדה זו של מע"מ, הוגשה תביעה על ידי איזי טופ הן כנגד פנחסי והן כנגד מע"מ, במסגרתה היא עתרה למתן סעד הצהרתי לפיו יקבע, כי מכירת המקרקעין עונה על הגדרת "עסקה" בהתאם לחוק מע"מ, בהיותה "מכירת ציוד" כהגדרת מונח זה בחוק מע"מ, ועל כן פנחסי נדרשת להנפיק לה "חשבונית מס" ולשלם את המע"מ בגין העסקה.

מנהל מע"מ, הגיש בקשה לסלק על הסף את התביעה אשר הוגשה נגדו.

בית המשפט קבע, כי יש לקבל את הבקשה לסילוק על הסף, ודין התביעה כנגד מע"מ להידחות על הסף, מהטעם של "העדר יריבות".

בית המשפט קבע, כי מדובר במחלוקת עובדתית משפטית סביב שאלת הגדרתה של פנחסי האם היא "עוסק" ואם לאו. איזי טופ מבקשת לכפות על מע"מ להכריע בסוגיה ולחייב את פנחסי להוציא חשבונית מס. אלא, שמע"מ אינו צד לעניין ומשלא ערך ביקורת מס לגב' פנחסי ולא קיבל החלטה בעניינה, אין מע"מ יכול להשיב עניינית להמרצת הפתיחה.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

דרישת איזי טופ מחייבת עריכת ביקורת לפנחסי אשר כרוכה בהשקעת משאבים, הן מצד מע"מ והן מצד פנחסי. על כן, כל החלטה שיפוטית המחייבת את מע"מ לערוך ביקורת מס לצד מסוים בעסקה שנעשתה, נטולה כל בסיס חוקי ופוגעת פגיעה חמורה בעצמאות ותקינות פעילות הרשות.

נקבע, כי אין כל בסיס לדרישת איזי טופ כי בית המשפט יחליף את שיקול דעתו של מנהל מע"מ בזו של בית המשפט ויחייב את מע"מ לערוך ביקורת מס לפנחסי. מי שיורשה להשמיע טענותיו בדבר חיובו של חייב במס כנמנה על סוג פלוני של חייבי מס, הוא "הנוגע בדבר", כלומר מי שהחלטה ניתנה לגביו והוא בלבד. כל ישות משפטית שהחלטה שניתנה אינה כלפיה במישרין, אינה זכאית להשמיע טענותיה.

לפיכך, אנו מציעים כי בטרם סגירת חוזה, יודאו הצדדים היטב את חבויות המע"מ הכרוכות בעסקה, אם בכלל, כמו גם את כל היבטי המיסוי הכרוכים בעסקה, מראש.

הכותב - עו"ד רו"ח יועץ מיסוי, בעל משרד לדיני מסים, חבר צוות התגובות של לשכת עורכי הדין בישראל, מרצה בכיר בתחום דיני המס ומנהל מקצועי של אתר האינטרנט מסים ועסקים www.ralc.co.il

ביטוח לאומי

חיוב רטרואקטיבי בדמי ביטוח לאומי בגין הכנסות מעבודה בחו"ל

עו"ד רו"ח רמי אריה

תושב ישראל העובד ומקבל הכנסה מחו"ל, כעצמאי או כשכיר אצל מעסיק זר, חייב בדיווח ותשלום דמי ביטוח לאומי על מלוא הכנסותיו מחו"ל. זאת, אף אם קיבל חיובים מוקטנים לתשלום דמי ביטוח בעת שהייתו בחו"ל. במקרה כזה, הוא יקבל חיוב לתשלום רטרואקטיבי. אך בנסיבות מסוימות, ייתכן ותהיה הצדקה לביטול מלוא הקנסות, הריבית ורוב ההצמדה למדד שהוטלו בגין החוב.

בעניין מיזל (עב"ל 10820-09-17, המוסד לביטוח לאומי - אריה מיזל, ניתן ביום 30.7.2019), לפני צאתו לעבודה בחו"ל, פנה מיזל למוסד לביטוח לאומי והודיע על תחילת עבודתו אצל מעסיק זר בחו"ל, לצורך הסדרת תשלום דמי הביטוח. המוסד שלח למיזל פנקס לתשלום דמי ביטוח בגובה המינימלי כפי שמשלם מי שאינו עצמאי ואינו עובד. לאחר שהכנסותיו דווחו למס הכנסה, הוצאו לו שומות לתשלום דמי ביטוח מלאים לפי השיעור החל על הכנסות מחו"ל באופן רטרואקטיבי.

מיזל שהה ברומניה ועבד אצל מעסיק זר בתקופה שבין 31.12.2008 ועד סוף שנת 2010. ביום 8.4.2009 הגיש מיזל טופס "שאלון לקביעת תושבות - לשוהה בחו"ל". במסגרתו הצהיר כי הינו "שכיר במדינה זרה". עם זאת, הוסיף בהערות כי "בסיס החיים בישראל", וכי אשתו וילדיו הקטינים אינם מצטרפים עמו לנסיעה לחו"ל. מיזל לא דיווח למוסד לביטוח לאומי באופן יזום על הכנסותיו. דיווחי השומה אשר הגיש למס הכנסה התקבלו במוסד לביטוח לאומי.

בסעיף 1(4)(א) לתקנות הביטוח הלאומי נקבע, כי מבוטח תושב ישראל המועסק במדינה זרה אצל מעביד שאינו ישראלי, ישלם בעצמו את דמי הביטוח.

בסעיף 20(א) לתקנות, הנושאת את כותרת השוליים "מבוטח השוהה בחוץ לארץ" נקבע, כי מבוטח השוהה מחוץ לישראל, ישלם את דמי הביטוח כמבוטח שאינו עובד ואינו עצמאי.

יצוין, כי סעיף 76 לחוק, שעניינו "עובד בחוץ לארץ" אינו חל בענייננו. זאת, היות שתחולת סעיף 76 מוגבלת למקרים בהם "המבוטח ומעבידו הם תושבי ישראל", ומכאן שהסעיף אינו חל כאשר מדובר במעסיק זר.

הכלל כאשר מדובר בעובד שכיר בישראל, הוא כי גביית דמי הביטוח תתבסס על דיווחי המעסיק והעברת תשלומי דמי הביטוח תעשה על ידי המעסיק.

אולם, כאשר מדובר בעובד המועסק כשכיר במדינה זרה על ידי מעסיק זר, עקרון זה אינו ישים. לכן, המבוטח נדרש בעצמו לדווח ולבצע את תשלום דמי הביטוח.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

ביום 5.7.2004 פרסם המוסד את חוזר ביטוח מספר 1311 בעניין התייחסות להכנסה של תושב שהופקה מחוץ לארץ. לפי חוזר זה, היה מקום להתייחס להכנסה אשר דווחה בשומה ממקור הכנסה של שכיר מחוץ לארץ כאל הכנסה שלא מעבודה. בעקבות ביקורת של מבקר המדינה, תוקן ליקוי זה.

ביום 31.8.2014, לאחר תיקון ליקוי מנגנון הגבייה הממוחשב של מערכת המוסד לביטוח לאומי, שלח המוסד למיזל מכתב שעניינו בירור מעמדו כשכיר, במסגרתו נמסר כי התקבלו במוסד שומות מס הכנסה שנערכו ביום 29.7.2013, ולפיהן היו לו הכנסות בשנת 2009 ובשנת 2010.

מיזל לא השיב למכתב, ולכן חויב בדמי ביטוח בהתאם לשומות שדווחו במס הכנסה.

בית הדין הארצי לעבודה קבע, כי רשות מנהלית אמורה להשתמש בסמכות הנתונה לה, לרבות סמכות גביית חוב "במהירות הראויה", כלשון סעיף 11 לחוק הפרשנות. עקרון זה מבטא אינטרס משותף של הרשות המנהלית והפרט. לגבי הרשות המנהלית, עקרון זה נגזר מחובת ההגינות הכללית שהיא חבה כלפי הפרט. לגבי הפרט, שיהוי בגביה פוגע ביכולתו לכלכל צעדיו. על כן, הפרת חובת גביית החוב לדמי ביטוח במהירות הראויה מהווה פגם.

מיקוד הבחינה במקרה זה, נסב על שאלת עוצמת הפגם ותוצאותיו, היינו אם זה מגיע כדי שיהוי המונע את גביית החוב, קרי שיהוי מאיין גבייה, או שמא עסקינן בהשתהות פגומה, שתוצאותיה שונות והן אינן מאיינות את עצם גביית החוב.

חוב לתשלום דמי ביטוח אינו נתון להתיישנות כמשמעה בחוק ההתיישנות. בשנת 2014 נחקק סעיף 363א לחוק, אשר מטיל מגבלות על אפשרות גבייתו של חוב לתשלום דמי ביטוח. בסעיף נקבע, כי בתוך שבע שנים, לכל היותר, מהמועד לתשלום דמי ביטוח, ישלח המוסד לחייב דרישה לתשלום חוב, לא נשלחה דרישה לתשלום החוב, ולא ננקטו הליכי גבייה לפי פקודת המסים (גבייה), או לא בוצע קיזוז ממועד הדרישה, לא ייגבו דמי הביטוח וכל חוב הנצמח מהם מהחייב, לרבות בדרך של קיזוז.

בית הדין סבר, כי מועד היווצרות העילה הוא בזיקה לעריכת השומות הסופיות, ולא למועד ביצוע העבודה. כלומר, יש למדוד את תקופת ההתיישנות מהמועד בו קיבל המוסד לביטוח לאומי את השומות ממס הכנסה. רק אז ניתן היה לפעול באופן יזום להוציא שומות ולאכוף אותן.

לסעיף 363א לחוק, נקבעו הוראות תחילה ותחולה, המאפשרות גביית דמי ביטוח מהעבר. בכל הנוגע לחובות שמועד תשלומם קודם ליום 1.1.1999 נקבע, כי המוסד לא יוכל לנקוט פעולה כלשהי לגבייתם. בחובות שהמועד לתשלומם הוא לאחר 1.1.1999 ולפני 1.1.2008 נקבע, כי המוסד יוכל לנקוט פעולה לגבייתם, ולכן ניתן לגבות את החוב נשוא הערעור עד ליוני 2016.

במקרה דנן, קבע בית הדין, כי למרות שיהוי לא יבוטלו השומות ממספר טעמים: ראשית, מיזל לא הוכיח באופן אובייקטיבי כי שונה מצבו לרעה עקב השיהוי. שנית, דמי ביטוח הינם תשלום חובה, וטענה בדבר הסתמכות לגיטימית המבוססת על נוהג הנוגד דין מעוררת קושי. שלישית, מכוח דין חלה על מבוטח המועסק במדינה זרה אצל מעסיק זר, חובת דיווח למוסד על הכנסותיו. בהעדר קיום חובת הדיווח יש קושי בניסיון ההסתמכות הנטען על ידי מיזל.

עם זאת, החליט בית הדין על הקלות משמעותיות בגביית דמי הביטוח, כדלהלן:

(1) **קנסות** – בנסיבות העניין אין הצדקה לחיוב בקנסות עד למועד מתן פסק הדין.

(2) **ריבית** – יש לבטל את מלוא החיוב בריבית בגין החיובים.

(3) **הצמדה למדד** – החוב יישא הפרשי הצמדה רק בגין התקופה שלאחר משלוח דרישת החיוב ביום 31.8.2014.

לגבי קרן החוב – הפנה בית הדין לעניין אילנית מרכז לשיקום (ע"מ 7217/10, אילנית מרכז לשיקום בע"מ נ' מדינת ישראל - הממונה על מחוז חיפה, ניתן ביום 27.6.2012), בו נטמן הזרע, להחלת דוקטרינת האשם התורם, גם כלפי חוב של הפרט לרשות המנהלית.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ.אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

אולם, בית הדין קבע בנסיבות העניין, כי אף אם היה בסיס להחלת הדוקטרינה ביחס לקרן החוב, הרי אין זה המקרה המתאים לשימוש בסעד זה. מדובר בחוב שאינו וותיק, אלא בן כ- 3-4 שנים, ומיזל לא טען כי שונה מצבו לרעה עקב אי הבהירות האמורה.

סוף דבר נקבע, כי המוסד יהא רשאי לגבות את מלוא הקרן של החוב (161,168 ש"ח) בצירוף הפרשי הצמדה מיום 31.8.2014 בלבד. המוסד לא יהא רשאי לגבות קנסות וריביות בגין התקופה שעד למתן פסק הדין, ולא יהא רשאי לגבות הפרשי הצמדה בגין התקופה עד ליום 31.8.2014.

הכותב - עו"ד רו"ח יועץ מיסוי, בעל משרד לדיני מסים, חבר צוות התגובות של לשכת עורכי הדין בישראל, מרצה בכיר בתחום דיני המס ומנהל מקצועי של אתר האינטרנט מסים ועסקים www.ralc.co.il

אשת בעל מניות השליטה בחברה, כבעלת שליטה, אינה זכאית לדמי אבטלה

מר חיים חיטמן ורו"ח (משפטן) ישי חיבה

ביום 8/5/2019 דחה בית הדין האזורי לעבודה (ב"ל 54379-09-17) את תביעתה של מרים לוי (להלן: "המבוטחת") לתשלום דמי אבטלה, בטענה שלא הוכח כי התקיימו יחסי עובד ומעסיק לבין החברה שבה עבדה, ומאחר שלמעשה הייתה בעלת שליטה בחברת מעטים.

רקע חוקי

סעיף 6ב לחוק הביטוח הלאומי קובע מפורשות שהחל משנת 2004 ביטוח אבטלה לא יחול על בעל שליטה בחברת מעטים.

בעל שליטה בסעיף 32(9) לפקודה – בין היתר, מי שמחזיק במישרין או בעקיפין לבדו או ביחד עם קרובו ב-10% לפחות מהון המניות שהוצאו או ב-10% מכוח ההצבעה.

חברת מעטים בסעיף 76 לפקודה – חברה שהיא בשליטתם של חמישה בני אדם לכל היותר ואינה חברת בת ולא חברה שיש לציבור עניין ממשי בה.

מבוטח בביטוח אבטלה – תושב ישראל או תושב ארעי שמלאו לו 18 שנים וטרם הגיע לגיל פרישה לגבר (67) והוא עובד הזכאי לשכר, שמעסיקו חייב בתשלום דמי ביטוח בעדו.

בית הדין הארצי קבע בעבר כי זכאות לדמי אבטלה של אשת בעל שליטה תיבחן בשני מבחנים: בחינת שליטה עקיפה ובחינת יחסי עובד – מעסיק.

תמצית עובדתית וטענות הצדדים

המבוטחת עבדה בחברה שמלוא מניותיה בידי בעלה, שאף הוא עבד בה. זאת במשך 25 שנה. משהפסיקה החברה את פעילותה, פוטרה המבוטחת והגישה תביעה למוסד לביטוח לאומי (להלן: "המל"ל") לתשלום דמי אבטלה.

המל"ל דחה את התביעה בטענה כי המבוטחת הייתה בעלת שליטה בחברת מעטים, ועל כן אינה מבוטחת בביטוח אבטלה.

לטענת המבוטחת היא עבדה במשך 25 שנים בחברה והייתה בינה לבין בעלה חלוקה מובהקת בתפקידים. הבעל היה אמון על ניהול הייצור, והמבוטחת על ניהול העסק, שכלל: פרסום, שיווק, ישיבה עם לקוחות וסגירת עסקאות, מילוי הזמנת עבודה והוצאת קבלות וחשבונות, איתור וקבלת עובדים משירות התעסוקה, פרסום הודעות דרושים במדיה, הפקדת כספים בבנק ועוד.

לטענתה עבדה במשרה מלאה, ומשכה פיצויי פיטורים שהצטברו בקופה על שמה.

מנגד טען המל"ל כי מהראיות עלה כי האישה הייתה אחראית באופן בלעדי על ניהול החברה, ושכך המבוטחת לחברה לא היה חוזה העסקה ולא הוכח כי קיבלה שכר.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

דין והחלטה

בית הדין נשען על הלכת גרוסקופף, לפיה נקבעו שלושה מבחנים לקביעת קיום יחסי עבודה לעניין אבטלה: האם ניתן להבחין בין תפקידו ופעילותו של אדם כעובד, לפעילותו כקורב משפחה? האם ההסדר שלפיו עבד בעסק קרובו אמיתי או פיקטיבי? האם ניתן לקבוע מה היה שכרו של קרוב המשפחה כעובד?

בית הדין אף מדגיש, בהסתמכו על פס"ד חטמי יצחק של בית הדין הארצי כי "העומד בבסיס קיומם של יחסי עובד מעביד היא התקשרות לביצוע עבודה תמורת שכר...שכן יחסי עובד מעביד, מטיבם, מחייבים מתן תמורה עבור ביצוע עבודה".

בית הדין נשען על הלכות בית הדין הארצי וקובע "כי שעה שמדובר בהתקשרות בין קרובי משפחה יש לבחון בקפידה רבה האם התכלית העיקרית של התקשרות או "גרעינה של ההתקשרות" עניינה – ביצוע עבודה בתמורה לשכר הנקבע על יסוד זיקה הדוקה למהותה ולאופייה של העבודה המבוצעת, או שמא תכלית ההתקשרות הינה – השאת הרווחה הכלכלית והמשפחתית של המשפחה כיחידה כלכלית אחת".

מחומר הראיות עלה כי אמנם המבוטחת לא החזיקה במניות בפועל בחברה, אולם הייתה בעלת שליטה בעקיפין בשים לב לתפקיד שביצעה.

כמו כן, לא היה לה הסכם עבודה בכתב, לא החתימה כרטיס נוכחות כשאר העובדים, לא ידעה לומר אם קיבלה ימי חופשה או מחלה והאם קיבלה תנאים סוציאליים. משנת 2003 לא קיבלה שכר בפועל ואין הפקדות בנק של השכר הנטען, לכל היותר השכר שולם באמצעות תשלומי אחזקת הבית.

יתרה מכך, חצי שנה לפני סיום עבודתה הועלה שכרה בכ-50% באופן מגמתי, כדי לזכותה בדמי אבטלה בשיעור גבוה, זאת דווקא בזמן שהעסק התדרדר בתקופה הרלוונטית.

נוסף על כך נמצאו סתירות רבות בין עדותה לעדות הבעל בנוגע להחלטה על סגירת העסק.

לסיכום, נקבע כי לא הוכח כי התקיימו יחסי עובד מעסיק, ובנסיבות העניין דין התביעה להידחות.

בשולי הדברים

נציין ונזכיר כי משנת 2004 שונה חוק הביטוח הלאומי ונקבע בו באופן גורף כי בעל שליטה אינו מבוטח בביטוח אבטלה. בעקבות שינוי החקיקה ניתנו כמה פסקי דין אשר שללו על הסף את הזכאות לדמי אבטלה לבעל מניות השליטה (עצמו) מבלי שיהיה צורך כלל לבחון התקיימות או היעדר יחסי עובד ומעסיק.

מאידך גיסא, לגבי בני משפחה של בעל המניות בחברה עדיין יש מקום לבחינה האמורה.

הכותבים - רו"ח (משפטן) ישי חיבה - שותף במשרד ארצי, חיבה, אלמקייס, כהן - פתרונות מיסוי בע"מ
חיים חיטמן - משרד ארצי, חיבה, אלמקייס, כהן - פתרונות מיסוי בע"מ www.ahec-tax.co.il

הועסק על ידי אחיינו כשנה ופוטר – זכאי לדמי אבטלה

מר חיים חיטמן ורו"ח (משפטן) ישי חיבה

ביום 17/5/2019 קיבל בית הדין האזורי לעבודה (ב"ל 16-11-58086) את תביעתו לדמי אבטלה של מאג'ד אבו שאהין (להלן: "המבוטח") לאחר שהמוסד לביטוח לאומי (להלן: "המל"ל") דחה תביעתו בטענה כי לא התקיימו יחסי עבודה בינו לבין חברה בבעלות אחיינו, מעסיקתו.

רקע חוקי ופסיקתי

על פי חוק הביטוח הלאומי, "עובד" – "לרבות בן משפחה אף אם אין בינו לבין קרובו המעסיקו, יחסי עבודה ובלבד שהוא עובד במפעל באופן סדיר ובעבודה שאילולא עשה אותה הוא, הייתה נעשית בידי עובד; לעניין זה "בן משפחה". אחד ההורים, ילד, נכד, אח או אחות".

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

בהלכת חיה שחר וכץ, נקבע מחד גיסא כי אין לבחון ההגדרה לעייל באופן מצומצם, ומאידך גיסא כי ביחסים שבין קרובי משפחה יש לבחון בקפידת יתר האם מדובר ב"עבודה" או שמא רק ב"עזרה משפחתית".

מבוטח בביטוח אבטלה: "תושב ישראל, או תושב ארעי שמלאו לו 18 שנים וטרם הגיע לגיל הקבוע לגביו" (67 לגבר ולאשה) והוא עובד הזכאי לשכר שמעבידו חייב בתשלום דמי ביטוח בעדו.

רקע עובדתי

המבוטח דווח כעובד בחברה בבעלותו ובניהולו של אחיינו למשך של מעט יותר משנה, ולטענתו פוטר עקב צמצומים.

תביעה שהגיש למל"ל לקבלת דמי אבטלה נדחתה בטענה שלא התקיימו יחסי "עובד מעסיק" בינו לבין החברה.

טענות הצדדים

המבוטח טען כי עבד בתקופה האמורה כמסגר, והשתכר שכר ללא קשר לקרבה המשפחתית.

לטענת המל"ל לא התקיימו יחסי עובד מעסיק ולכן לא עונה להגדרת עובד בחוק, ומשכך לא צבר תקופת אכשרה המזכה לגמלה.

דין והחלטה

בית הדין מגיע למסקנה שיש לראות במבוטח "כעובד" מן המניין בתקופה הנדונה. קביעתו זו נסמכת על התרשמותו מעדות אמינה ומפרטים טכניים עובדתיים חשובים:

בית הדין התרשם מאמינות עדות המבוטח: "אדם פשוט, איש כפיים במלוא מובן המילה, שלא שם ליבו לזכויותיו, ולתנאי העבודה על פרטיהם ולכל עניין פרוצדורלי- מנהלתי אחר הקשור לעבודתו...".

בעדותו ציין המבוטח כי לעיתים פוטר מהעבודה כשלא הייתה עבודה, ושב כשהיה ביקוש, באתרי העבודה בפתח תקווה ובהרצליה.

המבוטח ציין עוד טרם שקיבל ייעוץ משפטי כי עבודתו היא חיונית ונדרשת לחברה, ואילו לא היה מועסק בתפקידו היה התפקיד מאויש על ידי עובד אחר (אמנם לאחר שפוטר ועקב ירידה בהיקף העבודה, תפקידו לא אויש).

הוא קיבל שכר מידי חודש בחודשו, הונפקו לו תלושי שכר, והוצגו העתקי ההמחאות שקיבל (אמנם היו תקופות ששכרו או חלק ממנו שולם במזומן).

ידע לציין כראיות את העובדים שעבדו עמו והתגוררו עמו באותה דירה ששכרה החברה עבורם במרכז הארץ.

המבוטח ירד לפרטים: בהיקף העבודה, מקומות הלינה ומקומות העבודה.

דוח השעות שצורף לתיק מצביע על רישום נוכחות מסודר.

נקודות ועובדות נוספות וחשובות

השכר שהשתלם לעיתים במזומן - בית הדין מציין כי על פי הניסיון בתיקי העבודה המתנהלים, נהוג בענף זה לשלם לעובדים שכר במזומן. אין בעובדה זו כדי ללמד שבעתים אלו לא קיבל שכר.

במאמר מוסגר מציין בית הדין כי על פי חוק הגנת השכר (התשי"ח-1958), הכלל הוא ששכר עבודה יש לשלם במזומנים, אך מותר שישולם בהמחאה. בית הדין קובע כי שכרו של המבוטח לצורך חישוב דמי אבטלה, הוא השכר המופיע בתלושי השכר.

היעדר חוזה עבודה בין התובע למעסיקתו – אף דבר זה מקובל הוא, ואין בו כדי לשלול התקיימות יחסי עבודה בין הצדדים.

לאחר הדיון הוגש על ידי הצדדים דוח אקסל המתיימר לשקף את שעות העבודה. נמצאו אי התאמות לא מבוטלות בין דוח אקסל זה לבין מספר שעות העבודה בתלוש של אותו חודש.

בית הדין קובע כי האקסל אינו דוח הנוכחות שלו ואין לו קשר לשעות עבודת התובע, אך נותר איתן בפסיקתו לאור "יתר האינדיקציות".

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

התובע חזר לעבוד בחברה לאחר סיום תקופת האבטלה – לדעת בית הדין אין בכך "כדי לקבוע שהוא לא עבד בתקופה הרלוונטית". לדעת בית הדין הוא פוטר עקב צמצומים בכוח האדם, וכשהחלו עבודה או פרויקט חדשים התובע (ואף עובדים אחרים) – חזר לעבודתו.

המבוטח לא קיבל זכויות סוציאליות ולא פיצויי פיטורים. בית הדין לא מוצא באי תשלום זכויות עובד אינדיקציה להיעדר עבודה בפועל.

בית הדין אף מציין כי נתקל לא אחת במסגרת סכסוכי עבודה בעובדים בענף זה במיוחד, שאינם מקבלים זכויות סוציאליות משך שנים.

לסיכום – בית הדין קובע כי אכן התקיימו יחסי עובד ומעסיק בין הצדדים בתקופה הרלוונטית, והמבוטח היה בגדר עובד. אי לכך התקבלה תביעתו לקבלת דמי אבטלה.

הכותבים - רו"ח (משפטן) ישי חיבה - שותף במשרד ארצי, חיבה, אלמקייס, כהן - פתרונות מיסוי בע"מ
חיים חיטמן - ממשד ארצי, חיבה, אלמקייס, כהן - פתרונות מיסוי בע"מ www.ahc-tax.co.il

קיצוץ חוב דמי ביטוח מקצבת נכות כללית, הייתכן?

רו"ח אורנה צח, מר חיים חיטמן ורו"ח (משפטן) ישי חיבה

בית הדין האזורי לעבודה (ב"ל 16-04-38870) דחה ביום 19 במאי 2019 את תביעתו של יצחק בן אורי (להלן: "המבוטח") להשבת סכומים שקוזזו מקצבות נכות כללית. אף שהחוב היה מתקופה ותיקה, ובחלקו אף יותר מעשר שנים קודם לכן – נקבע כי אין להחיל התיישנות בקיצוץ.

רקע חוקי

מבוטח תושב ישראל בגיל 18 עד גיל הפרישה, שאינו עובד ואינו עובד עצמאי, ואין לו הכנסות – חייב בתשלום דמי ביטוח בעד עצמו בסכום מינימום (סכום החיוב הוא 175 ש"ח לחודש בשנת 2019).

מבוטח כנזכר לעיל המקבל קצבת נכות כללית פטור מתשלום דמי הביטוח האמורים.

ככל שיש חוב כלפי המוסד לביטוח לאומי (להלן: המל"ל), רשאי המל"ל לקזז חוב זה ממרבית הגמלאות המשולמות למבוטח.

קיצוץ חובות כאמור יכול שיהא כך: מסכומי גמלה מצטברים מתקופות עבר – קיצוץ כל הסכום, כפוף לשיקול דעת בנסיבותיו האישיות של המבוטח. מגמלה שוטפת – עד 10% מסכום הגמלה, ובהסכמת המבוטח עד 20%.

סעיף 363א מגביל את יכולת המל"ל לקיצוץ חובות ממבוטחים עד שבע שנים אחורנית, אם לא נשלחה דרישה או לא החלו הליכי גבייה, או שהחוב לא קוזז. עם זאת, על פי הוראת תחולת הסעיף, המל"ל היה רשאי לגבות חובות בעד 16 השנים שקדמו לתחולת החוק (קרי מ-1.1.1999) ככל שהוציא דרישת חוב בדואר, או נקט הליכי גבייה, או ביצע קיצוץ החוב, וכל זאת אם נעשו פעולות אלו עד יום 30.6.2016).

תמצית עובדתית

למבוטח נקבעו אחוזי נכות כללית לצמיתות ודרגת אי כושר, אשר הביאו לזכאותו לקבלת גמלת נכות כללית, מ-4/2016.

המבוטח קיבל נוסף על כך סך של כ-33 אלף ש"ח גמלה מצטברת אחורנית, אך ממנה קוזזו סכומים של כ-28 אלף ש"ח בגין חובות שונים למל"ל, ובעיקר בגין אי תשלום דמי ביטוח מינימליים החל משנת 2005.

דין והחלטה

החובה לשלם דמי ביטוח מקורה בסעיף 342 לחוק והיא חלה גם על אדם שאינו עובד.

אשר לטענת המבוטח לאי מסירת הודעה מטעם המל"ל על אודות קיום החוב והצטברותו, מציין בית הדין כי כבר נפסק בהלכת מוסקוביץ כי: "אי ידיעת הדין אינה פוטרת את המבוטח ממילוי חובותיו במערכת היחסים

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

הסטטוטורית שבינו לבין המוסד", מה גם שהמל"ל הציג הודעות חוב שנשלחו מפעם בפעם למבוטח, והמבוטח לא חלק על כך (לדעתנו נקודה זו אינה הכרחית לתוצאת הפסק. ראו בעניין ההתיישנות להלן).

בית הדין קובע כי די בחובה הקיימת בחוק לתשלום דמי ביטוח כדי להסיק כי קיים חוב, ומשכך היה על המבוטח להראות כי שילם את החוב או להראות כי עבד בתקופה הנדונה ונזכר משכרו דמי ביטוח. מאחר שהמבוטח לא עשה כן, אין לו להלין על כך שהמל"ל לא הצביע על התקופה שבגינה נוצר החוב.

באשר לשאלת ההתיישנות על חוב דמי הביטוח, החוק אכן מגביל את יכולת המל"ל לבצע קיזוז חובות בחלוף שבע שנים. אלא שלפי הוראות תחולת הסעיף נקבע כי המל"ל רשאי לתבוע חובות בדמי ביטוח שנוצרו עד 16 שנים לפני יום החלת התיקון, קרי מיום 1.1.1999, ככל שיוציא מכתבי דרישה או ינקוט הליכי גבייה או יבצע קיזוז – עד ליום 30.6.2016. המקרה דנן נכנס בדיוק בסד הזמנים שמתירה הוראת התחולה, קרי – הקיזוז שביצע המל"ל אף שחלפו 10 שנים ומעלה מיום קיומו של חלק החוב הנטען, נעשה כדין.

אף שלמל"ל סמכות לקיזוז קצבה רטרואקטיבית, נקבע כי ראוי שבמקרים אלו יפעיל המל"ל שיקול דעת בטרם קבלת ההחלטה בדבר קיזוז מלא, ואף יערוך בדיקה פרטנית של נסיבות המבוטח שלפניו (הלכת יגאל שלו). במקרה דנן הוכח עובדתית כי הקיזוז לא היה מלא לחלוטין (הותירו בידי המבוטח כ-2.5% מהגמלה המצטברת מתקופות העבר), ומשלא נטענה טענה מצד התובע לאי הפעלת שיקול דעת כראוי, אושר הקיזוז שבוצע.

התביעה נדחתה.

בשולי הדברים

ראוי לשים לב כי חוב דמי ביטוח למל"ל לתקופות עבר עלול להקטין זכאות לגמלאות, וחוב לתקופה מצטברת של שלוש שנים ומעלה עלול לשלול כליל זכאות לגמלה.

הכותבים - אורנה צח-גלרט, רואת חשבון, יועצת ומרצה לענייני הביטוח הלאומי ornazachcpa@gmail.com
רו"ח (משפטן) ישי חיבה - שותף במשרד ארצי, חיבה, אלמקייס, כהן - פתרונות מיסוי בע"מ www.ahec-tax.co.il
חיים חיטמן - ממשד ארצי, חיבה, אלמקייס, כהן - פתרונות מיסוי בע"מ

עובדת עצמאית שמשלמת חוב בדמי ביטוח לאחר הלידה – עלולה להפסיד הגמלה

רו"ח אורנה צח-גלרט, מר חיים חיטמן ורו"ח (משפטן) ישי חיבה

בית הדין האזורי לעבודה (ב"ל 17577-03-18) דחה ביום 4/3/2019 את תביעתה של יסכה בן הרוש (להלן: המבוטחת) לתשלום דמי לידה, מאחר שדמי הביטוח כעובדת עצמאית לתקופה שטרם הלידה, שולמו רק לאחר הלידה.

רקע חוקי

עובדת עצמאית היא מי שעוסקת במשלח ידה לפחות 12 שעות בשבוע במוצע והכנסתה החודשית היא לפחות 15% מהשכר הממוצע במשק (1,541 ש"ח, 7/2019), או שהיא עוסקת במשלח ידה לפחות 20 שעות בשבוע במוצע, או שהכנסתה החודשית הממוצעת היא לפחות 50% מהשכר הממוצע במשק (5,137 ש"ח, 7/2019).

תנאי הזכאות לדמי לידה לעובדת עצמאית, נקבעו בסעיף 50 לחוק הביטוח הלאומי כדלקמן:

מבוטחת ששילמה דמי ביטוח מהכנסתה כעובדת עצמאית תהיה זכאית לדמי לידה בעד פרק זמן של 15 שבועות – אם שולמו דמי ביטוח בעד 10 חודשים מתוך 14 החודשים שקדמו ליום הקובע, או בעד 15 חודשים מתוך 22 החודשים שקדמו ליום הקובע, ופרק זמן קצר יותר אם שולמו דמי ביטוח בעד תקופה קצרה יותר.

"היום הקובע" – יום הפסקת העבודה במהלך ההיריון שבגינה מוגשת תביעה לדמי לידה.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

עיקרי העובדות

המבוטחת עבדה כשכירה והחל מיום 1/3/2011, גם "כעצמאית שאינה עונה להגדרת עובד עצמאי", וזאת על פי דוח שהגישה למוסד לביטוח לאומי (להלן: "המל"ל"), שבו הצהירה על הכנסה נמוכה.

במכתב ששלח לה המל"ל במחצית 2012 הובא לידיעתה כי אינה מבוטחת לענפים נפגעי עבודה ודמי לידה כעובדת עצמאית, תוך הערה כי אם יחול שינוי בהכנסותיה או במספר שעות העבודה, יהא עליה לדווח מיד למל"ל, כדי שתהיה מבוטחת לענפים אלה.

בשנת 2016 ילדה, הגישה תביעה לדמי לידה, והתביעה אושרה לגבי משכורתה כשכירה בלבד.

על פי הדוח שהגישה המבוטחת למל"ל בתחילת שנת 2018 והגידול בהכנסותיה שמופיע בו, שונה מעמדה רטרואקטיבית מתחילת שנת 2016, למעמד של עובדת עצמאית. בהתאם חויבה בדמי ביטוח ששולמו במחצית שנת 2018.

בסמוך להגשת הדוח שהוגש כאמור בשנת 2018, פנתה למל"ל וביקשה לקבל דמי לידה על פי בסיס הכנסתה כעובדת עצמאית. בקשתה זו נדחתה בטענה שחובה שולם לאחר הלידה.

עיקר טענות הצדדים

לטענת המבוטחת, העובדה שהחוב שולם רטרואקטיבית אינה צריכה לשנות זכאותה לתשלום דמי לידה על פי בסיס הכנסותיה כעצמאית.

לטענתה, היא הגישה את טופס התביעה בהיותה עצמאית ושכירה, מתוך שסברה כי קיבלה את מלוא התשלום על פי הכנסותיה.

רק לאחר פניית המל"ל בנוגע לגובה הכנסותיה בשנת 2016 אשר הופכות אותה לעובדת עצמאית, הבינה כי נוצר לה חוב כעצמאית לשנת 2016. לטענתה מדובר במקרה חריג המצדיק את הארכת מועד ההגשה של טופס התביעה. בנסיבות העניין הוסיפה כי נעצרה תקופת ההתיישנות כקבוע בסעיף 296 לחוק.

המל"ל טוען כי מעמדה שונה רק בתחילת שנת 2018 לאחר היום הקובע, ואין בתשלום החוב בשנת 2018 בגין שנת 2016 כדי להקים לה הזכאות המבוקשת.

דיון והחלטה

על פי הלכת ורדינה שומלה – את המילים "שילמה דמי ביטוח" ו"שולמו דמי ביטוח" בסעיף 50 האמור, יש לפרש כך – שהתשלום נעשה לפני "היום הקובע".

על פי הלכת אסתר רחמים – תכלית ההוראה היא למנוע שימוש לרעה בעצם הביטוח מכוח החוק, כדי שאדם לא יקיים שנים חובותיו, ובבוא האירוע המזכה לגמלה – ישלים את כל החסר לזכאות, לרבות קביעת מצב מזכה או מעמד מזכה.

בית הדין מדגיש כי אין נפקות לשאלה אם המבוטחת ידעה או יכולה הייתה לדעת במועד הקובע על השינוי בהכנסותיה.

במכתב משנת 2012 הובא לידיעתה כי עליה לדווח "ללא דיחוי על שינוי בהכנסותיה". ובכך למעשה "הזהיר" המל"ל את המבוטחת כי השינוי הוא באחריותה בלבד.

עניין ההתיישנות אינו רלוונטי, באשר דחיית דרישת דמי הלידה לא נשענה על טענה זו. התביעה נדחתה.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

בשולי הדברים

אנו חוזרים ומדגישים לכל עצמאית בהיריון, אם היא עונה להגדרת "עובד עצמאי" ואם לאו, להקפיד ולבדוק את מעמדה הנכון עוד בזמן ההיריון, ולא מאוחר ממועד הלידה, וככלל לפרוע חובותיה בדמי ביטוח בהקדם (לאור האפשרות ללידה מוקדמת או לשמירת היריון).

פירעון חיובים לתקופות עבר, לאחר היום הקובע, עלול לשלול הגמלה.

הכתובים - אורנה צח-גלרט, רואת חשבון, יועצת ומרצה לענייני הביטוח הלאומי ornazachcpa@gmail.com
רו"ח (משפטן) ישי חיבה - שותף במשרד ארצי, חיבה, אלמקייס, כהן - פתרונות מיסוי בע"מ www.ahec-tax.co.il
חיים חיטמן - ממשד ארצי, חיבה, אלמקייס, כהן - פתרונות מיסוי בע"מ

נכים בעלי דרגת אי כושר מלאה פטורים מדמי ביטוח לאומי

רו"ח אורנה צח-גלרט, מר חיים חיטמן ורו"ח (משפטן) ישי חיבה

החל מינואר 2019 שולח המוסד לביטוח לאומי (להלן: "המל"ל") למבוטחים שמשתלמת להם קצבת נכות כללית מלאה לשנה לפחות או לצמיתות, ויש להם הכנסות משכר או מפנסיה מוקדמת, אישור עבור המעסיק או משלם הפנסיה, כדי שיוכלו ליהנות מהפטור מדמי הביטוח הלאומי (ברוב ענפי הביטוח) (להלן: "דמי הביטוח") המגיע להם.

רקע חוקי

- נכות כללית – נכות שאינה פגיעה מעבודה.
- נכה שמקבל קצבת נכות כללית מלאה (בדרגת אי כושר של 75% לפחות) למשך שנה רצופה לפחות או לצמיתות פטור מתשלום מדמי ביטוח על כל הכנסותיו. אם הוא עובד שכיר, הוא משלם רק דמי ביטוח בריאות. נכה כאמור שקצבתו הופסקה בשל הכנסות גבוהות מעבודה או ממשלח יד, ימשיך להיות פטור מדמי הביטוח למשך 36 חודשים נוספים, כמפורט בחוק.
- הזכאות לקבלת גמלת נכות כללית תתחיל לאחר תקופת המתנה של 30 או 90 יום, על פי התנאים שבחוק.
- מי שנקבעה לו זכאות לקצבת נכות (דרגת אי כושר של 75% לפחות) לתקופה כוללת המגיעה לכדי 12 חודשים לפחות, יהא פטור מדמי ביטוח לגבי החודשים שבהם שולמה לו הגמלה בפועל, ויהא חייב בדמי ביטוח על תקופת ההמתנה.

המצב הקודם

עד שנת 2018 שכירים או מקבלי פנסיה מוקדמת שהיו זכאים לפטור מדמי ביטוח בגין זכאותם לקצבת נכות כללית כאמור, פנו למוסד לביטוח לאומי כדי לקבל אישור למעסיק או למשלם הפנסיה.

המצב הנוכחי, החל מינואר 2019

החל מינואר 2019 המל"ל מפיק אישורים למקבלי גמלת נכות כללית הזכאים לפטור באופן אוטומטי, בתהליך המפורט להלן:

- א. המערכת מאתרת עובדים שכירים ומקבלי פנסיה מוקדמת המקבלים קצבת נכות כללית ופטורים בשל כך מדמי ביטוח, ומנפיקה אישור לתקופת הזכאות לפטור בשנה השוטפת. האישור נשלח למבוטח לצורך העברתו למעסיק או למשלם הפנסיה.
- ב. באישור למעסיק מפורט כי המבוטח פטור מתשלום דמי ביטוח לאומי וחייב בדמי ביטוח בריאות. על המעסיק עצמו חלה חובת תשלום דמי ביטוח לאומי לענפים של נפגעי עבודה וזכויות עובדים בפשיטות רגל ופירוק תאגיד (2.12% בשיעור המלא בשנת 2019).

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

- האישור מופנה למעסיק הנוכחי כפי שידוע למל"ל. משום כך, מי שמגיע לו פטור מדמי ביטוח כאמור ועבר מקום עבודה, יפנה למל"ל להפקת אישור לפטור המופנה למעסיקו החדש.
 - אם חל שינוי בזכאות והמבוטח חייב בתשלום דמי הביטוח, המערכת תפיק הודעה חדשה למעסיק עם התקופות הפטורות והתקופות החייבות.
- ג. באישור למשלם הפנסיה מפורט כי המבוטח פטור מתשלום דמי ביטוח וגם מדמי ביטוח בריאות.

**הכותבים - אורנה צח-גלרט, רואת חשבון, יועצת ומרצה לענייני הביטוח הלאומי ornazachcpa@gmail.com
 רו"ח (משפטן) ישי חיבה - שותף במשרד ארצי, חיבה, אלמקייס, כהן - פתרונות מיסוי בע"מ www.ahec-tax.co.il
 חיים חיטמן - ממשד ארצי, חיבה, אלמקייס, כהן - פתרונות מיסוי בע"מ**

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

חידושי פסיקה

מס הכנסה

תכנון מס שמטרתו לקזז בין רווח הון להפסד הון עלול להיחשב כעסקה מלאכותית כאשר מעורב בעניין בעל שליטה וצדדים קשורים – פס"ד ידין סגל

עו"ד משה גבע

עסקינן בערעור שהגיש המערער על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד שקבע כי המשיב רשאי לקזז הפסד הון כנגד רווח הון שנוצר לו. בית המשפט העליון קבע כי לא התגבש הפסד הון בקבוצת סומת שבבעלות המשיב, וממילא קיזוזו מרווח הון שנוצר במקביל אסור בהיותו עסקה מלאכותית.

תקציר ע"א 7481/17 בבית המשפט העליון על ידי כב' השופטים י' עמית, ע' ברכון, ג' קראי, ניתן ביום ביום 26.8.2019 ידין סגל, סומת מבנים נ' פקיד שומה כפר סבא

גם בחלוף 10 שנים ויותר ניתן לגבות מס על הכנסות שלא דווחו מנישום המבצע הליך גילוי מרצון

עו"ד משה גבע

בית המשפט דחה בקשה לאישור תובענה כייצוגית שעניינה טענת המבקש ולפיה המשיבה, רשות המסים, גובה מס במסגרת הליך "גילוי מרצון" בגין הון שנצבר בשנות מס שהתיישנו, וזאת בחוסר סמכות..

תקציר ת"צ 5356-05-16 בבית המשפט המחוזי מרכז לוד על ידי כב' השופט שמואל ברנשטיין ניתן ביום 14.7.2019 אבנר נוקראי נ' רשות המסים

נדחו ערעוריו של סוחר מתכות על החלטת פקיד השומה לפסול את ספריו – ניהל את חשבונותיו בסטייה מהותית מהוראות הדין

עו"ד שלי גולדמן

בית המשפט המחוזי דחה ערעורים שהגיש סוחר מתכות על החלטת פקיד השומה לפסול את ספריו ולקבוע את הכנסתו החייבת בשומה לפי מיטב השפיטה. נקבע כי הסוחר לא הפריך את המסקנה המסתברת בדבר השימוש בחשבונות כוזבות כעולה מן הראיות העומדות נגדו או בדבר ניהול חשבונותיו בסטייה מהותית מהוראות הפקודה או הנוהל. על כן, בדין נפסלו ספריו של הסוחר לשנות המס הרלוונטיות.

תקציר ע"מ 4724-03-14 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע על ידי כב' השופט גד גדעון ניתן ביום 4.6.2019 בכור אליהו נ' פ"ש אשקלון

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ.אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

מיסוי מקרקעין

חישוב החיוב במס שבח בעת מכירה יהיה לפי השימוש המותר בנכס על פי ההיתר ולא על פי השימוש בפועל – פס"ד דוד גיא

עו"ד משה גבע

ועדת הערר דחתה את הערר שהוגש כנגד החלטת מנהל מסמ"ק שלא לאשר לו "חישוב לינארי מוטב" בגין מכירת נכס שהוגדר "מחסן" ואשר שימש בפועל למגורים. ההחלטה התקבלה פה אחד על ידי חברי הועדה, אך הדעות בקשר לנימוק ההחלטה היו סותרות..

תקציר ו"ע 17-08-34577 בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו בשבתו כוועדת ערר לפי חוק מסמ"ק, בפני כב' השופט הרי קירש, יו"ר הועדה רו"ח צבי פרידמן, רו"ח מיכה לזר ניתן ביום 12.8.2019 דוד גיא נגד מנהל מיסוי מקרקעין

רכישת אופציה מבעלי קרקע ומכירתה לחברי קבוצת רכישה אינה חייבת במס רכישה או במס שבח

עו"ד משה גבע

ועדת הערר קיבלה את הערר וקבעה שחברה אשר רכשה אופציה מבעלי קרקע ומכרה אותה בהמשך לחברי קבוצת רכישה שרכשו את הקרקע ישירות מהבעלים, תיחשב למארגנת בלבד כך שאין חיוב במיסי רכישה ושבח בגין פעילותה. ועדת הערר העבירה ביקורת חריפה על רשות המיסים שמביאה שוב ושוב את אותה הסוגיה לפתחו של בית המשפט, על אף שבכל המקרים טענותיה נדחו פה אחד על ידי ועדות הערר.

תקציר ו"ע 15-12-931 בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו בשבתו כוועדת ערר לפי חוק מסמ"ק, בפני כב' השופט הרי קירש, יו"ר הועדה רו"ח צבי פרידמן, רו"ח מיכה לזר ניתן ביום 30.7.2019 אקרו נדל"ן נגד מנהל מיסוי מקרקעין

מס ערך מוסף

דרישת תשומות בגין הוצאות כוח אדם בתחום הבנייה – פתח לפסילת ספרים וכפל מס

עו"ד משה גבע

בית המשפט דחה את ערעורה של רשת סופרמרקטים ארצית שביקשה להכיר בהוצאות רכב צמוד שהעמידה לרשות חלק מעובדיה כהוצאות עסקיות לעניין קיזוז מס תשומות. גדר המחלוקת הצטמצם תוך כדי הדיון והתרכז רק בעניין נסיעות העובדים מהבית לעבודה ובחזרה. הערעור הוגש פעם ראשונה ונמחק בהסכמת הצדדים שחזרו להתדיין ביניהם, אך לבסוף הגיע שוב לפתחו של בית המשפט, בהיעדר הסכמה גם לאחר הניסיון הנוסף.

פס"ד ע"מ 17-08-13255 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע בפני כב' השופט גד גדעון ביום: 6.8.2019 ברמט בע"מ נ' מנהל מע"מ באר שבע

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

**נדחה ערעורו של נישום על החלטת מנהל מע"מ כי אין לדון בהשגתו
מחמת איחור – לא נתן סיבה מספקת המצדיקה את הארכת המועד
עו"ד שלי גולדמן**

בית המשפט המחוזי דחה ערעור שהגיש נישום על החלטת מנהל מע"מ כי אין לדון בהשגה שהגיש על שומת מס תשומות משום שהוגשה באיחור. נקבע כי הנישום לא נתן סיבה מספקת המצדיקה את הארכת המועד להגשת ההשגה או הערעור ואין לקבל את ניסיונו לתלות את האחריות לאי הגשת ההשגה במועד ברואה החשבון המייצג.

**ע"מ 65513-06-18 בבית המשפט המחוזי מרכז לוד בפני כב' השופט שמואל ברנשטיין ביום: 20.6.2019. סרסור אימן
נ' רשות המסים**

ביטוח לאומי

**התקבלה תביעתו של בן 90 נגד החלטת המל"ל כי חדל להיות תושב ישראל
החל מחודש מארס 2016 נוכח שהייתו הממושכת בהונגריה
עו"ד רונן שיכמן**

בית הדין האזורי לעבודה קיבל את תביעתו של בן 90 נגד החלטת המל"ל כי חדל להיות תושב ישראל החל מחודש מארס 2016 נוכח שהייתו הממושכת בהונגריה. נקבע כי במקרה זה, שבו זיקותיו של התובע נותרו כולן בארץ ולא קמה לו זיקה אמיצה למדינה אחרת זולת 'זיקת הזוגיות', עובדת היותו מרבית הזמן בחו"ל, בהינתן גילו ומצבו הרפואי שלו ושל זוגתו, אינה צריכה להוות טעם המצדיק לבדו וכשלעצמו שלילת תושבות.

**תקציר ב"ל 20149-01-18 בבית הדין האזורי לעבודה ת"א בפני כב' השופטת מירב קליימן ניתן ביום 4.6.2019
אלכסנדר פיש נ' המוסד לביטוח לאומי**

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ.אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

מומחי "חשבים" משיבים

מס הכנסה

חובת מיסוי "כספי צבירה" בקופת גמל של עמית שנפטר בידי יורשיו המוטבים

השאלה:

לעמית שנפטר יש "כספי צבירה" בקופת גמל לפי תיקון 190. האם המוטבים חייבים במס רוחי הון והאם יכולים להמשיך להשאיר הכסף אצלם באותה קופה ולחלק את הכסף בין המוטבים ורק בעת משיכה לשלם מס רוחי הון למרות שליוורשים אין קצבה מינימאלית כמו לנפטר. האם משנה אם הצבירה לתיקון 190 היא מהכנסה אישית או מהכנסה אחרת?

יועץ מס אבי רוזנבאום משיב:

תיקון 190 הגדיר את סוגי הכספים שניתן להפקיד בקופת גמל ושיכללו תחת הגדרת קצבה מוכרת. מטרת הקצבה המוכרת הנה למנוע מיסוי כפול בגין קצבאות שמקורן בכספים שחויבו במס בעת הפקדתם או שמקורם בכספים ששולמו על ידי היחיד והוא לא היה זכאי בגינם להטבות מס בעת הפקדתם (ניכוי/זיכוי). כספים אלו מוגדרים כ"תשלומים פטורים".

לעניין אפשרויות משיכת הכספים למוטבים לאחר מקרה פטירה יש לחלק את הנושא למקרה פטירה שאירע לפני גיל 75 ולמקרה פטירה שאירע לאחר גיל 75.

ככל שמקרה הפטירה אירע לפני גיל 75 המוטבים רשאים למשוך את הכסף במלואו לרבות את מרכיב הרווח בסכום חד-פעמי פטור ממס. הנ"ל מותנה בביצוע משיכה תוך 90 יום ממועד הפטירה שהרי אחרת לעניין דיני המס יראו את הכספים כאילו הועברו לחשבון חדש על שם המוטב/יורש ויחול מס רוחי הון בשיעור 25% בגין רווחים ריאליים שנצמחו החל מהיום ה- 91 ואילך ממועד הפטירה.

אפשרות נוספת של המוטבים הנה להעביר את חלקם היחסי מהצבירה שמקורה ב"תשלומים פטורים" לחשבון חדש בקופת גמל לקצבה על שם המוטב אליה לא ניתן יהיה להפקיד כספים נוספים.

העברה כאמור נועדה למשיכת הכספים כקצבה מוכרת פטורה ממס החל מגיל 60. קצבה זו תהיה פטורה ממס בידי המוטב.

המוטב יהיה רשאי להוון כספים אלה בהתקיים עמידה בתנאי ההיוון דהיינו החל מגיל 60 ובלבד שיש לו קצבה מזערית. בנסיבות אלה שיעור המס שיחול על הרווח שנצמח בחשבון החדש יהיה 15% בגין הרווח הנומינאלי בלבד.

למניעת תכנוני מס נקבע כי ככל שמקרה הפטירה אירע לאחר גיל 75 ובטרם החלה להשתלם קצבה יראו את העמית שנפטר כאילו היוון את הקצבה המוכרת ערב פטירתו ומוטביו/יורשיו יהיו חייבים במס רוחי הון בשיעור 15% מהרווחים הנומינאליים שנצמחו מיום הפקדת הכספים בקופת הנפטר ועד 90 יום לאחר פטירתו. החל מהיום ה-91 למועד הפטירה ועד למשיכה בפועל ישולם מס רוחי הון בשיעור 25% בגין הרווח הריאלי שנצמח.

אפשרות נוספת של המוטבים הינה העברת הכספים לחשבון חדש בקופת גמל לקצבה על שם המוטב כמפורט לעיל וזאת בכל מקרה לאחר שיראו את העמית הנפטר כמי שהיוון את קצבתו ערב פטירתו ויונכה מס רוחי הון כמפורט לעיל.

המשיב – יו"ר ברוקר סוכנות לביטוח. מומחה בתחום התכנון הפנסיוני, שימש בעברו כמשנה למנכ"ל כלל ביטוח ומנכ"ל כלל פנסיה וגמל

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

תשלום מס רווח הון בישראל לגבי נכס מקרקעין שנמכר בצרפת ולא שולם שם מס

השאלה:

נישום תושב ישראל מכר נכס מקרקעין בצרפת ולא שילם מס רווחי הון בצרפת. על פי האמנה למניעת כפל המס בין ישראל לצרפת (סעיף 1) רשום שרווחים שהופקו מהעברת מקרקעין כהגדרתם בסעיף 6, ניתן לחייבם במס במדינה המתקשרת שבה נמצאים המקרקעין האמורים. האם זה אומר שבמידה ולא שולם מס בצרפת, ההכנסה תהיה פטורה בארץ?

רו"ח רונית בר משיבה:

כידוע, שיטת המיסוי בישראל על פי פקודת מס הכנסה הינה פרסונאלית. לפיכך, נישום תושב ישראל חייב במס על הכנסותיו בכל העולם, והוא זכאי לקזז מס ששולם בחו"ל במידה והוא עומד בתנאים הקבועים בפרק הזיכויים שבפקודת מס הכנסה (חלק י' פרק שלישי).

כאשר בין ישראל למדינה האחרת יש אמנה למניעת כפל מס, יש להתחשב גם בהוראות האמנה.

הוראות האמנה למניעת כפל מס בין ישראל לצרפת (להלן: "האמנה") קובעות כדלקמן במקרה של מכירת נכס מקרקעין בצרפת.

תחילה אציין כי האמנה מבחינה בין הטיפול בהכנסות מפירות המקרקעין (שכירות, חקלאות וכו'), עליהם יחולו הוראות סעיף 6 לאמנה, לבין הטיפול ברווחים הנובעים ממכירת המקרקעין, עליהם יחולו הוראות סעיף 13 לאמנה:

סעיף 13(1)(א) לאמנה (החל על מכירת מקרקעין כאמור) קובע כי "רווחים שהופקו מהעברת מקרקעין כהגדרתם בסעיף 6, ניתן לחייבם במס במדינה המתקשרת שבה נמצאים המקרקעין האמורים."

נוסח זה שונה מהנוסח בו נעשה שימוש בכל הנוגע לשימוש במקרקעין. סעיף 6(1) לאמנה (החל על הכנסה מפירות כאמור) קובע כי "הכנסה שמופקת ממקרקעין (לרבות הכנסה מחקלאות או מייעור) תהיה חייבת במס רק במדינה המתקשרת שבה נמצאים המקרקעין האמורים".

כלומר, בשונה ממיסוי ההכנסה המופקת משימוש במקרקעין, לגביה ניתנת למדינת המקור (צרפת) זכות מיסוי בלעדית, במקרה של רווח ממכירת המקרקעין, למדינת המקור זכות מיסוי ראשונה, ולמדינת התושבות (ישראל) זכות מיסוי "שירית", דהיינו - ישראל תמסה את רווח ההון על פי הקבוע בדיניה הפנימיים ולא תידרש להעניק זיכוי ממס זר מכיוון שלא שולם מס בצרפת.

המשיבה - ממשרד ארצי חיבה אלמקייס כהן פתרונות מיסוי בע"מ WWW.AHEC-TAX.CO.IL

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנוי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים

ירושה והצהרת הון

שאלה ראשונה:

נפטר הוריש לארבעת ילדיו את רכושו לחשבון בנק. יש שני ילדים שרשומים כבעלי החשבון. אחד מהם נדרש להגיש הצהרת הון.

האם סכום הכסף שירשם בהצהרה הוא החלק היחסי שלו בירושה?

שאלה שנייה:

נכס שהועבר בירושה לארבעה ילדים - טרם הסתיים התהליך עם עורך הדין.

האם לציין את פרטי הנכס בהצהרת הון של הילדים?

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

עו"ד, רו"ח סיימון יניב משיב:

בהינתן שהמוריש לא היה בין החיים בתאריך שאליו מתייחסת הצהרת ההון (שהרי הדרישה להצהרת ההון נדרשת בד"כ לסוף השנה שקודמת לשנת הדרישה), התשובות לשאלות יתבססו על הפרקטיקה ועל פי השכל הישר.

לגבי השאלה הראשונה – ראשית יש לברר מדוע שני ילדים רשומים כבעלי זכויות בחשבון עוד לפני פטירת המוריש. ככל שאין לשני הילדים הון עצמי שהופקד על ידם באותו חשבון, יש שיבקשו לדווח על חלקו היחסי של היורש בחשבון על פי הצוואה וכמובן בצרוף להצהרת ההון את הצוואה. במקביל יש לפעול לרישום החשבון על שם ארבעת היורשים.

לגבי השאלה השנייה – בפרקטיקה יש שיבקשו לדווחו על הנכס בשווי של 1 ₪ בצרוף באור להצהרת ההון לסכום שנרשם, וכאמור בצרוף הצוואה, וזאת מתוך נקודת מוצא שהרכוש לא נרכש מהון הון עצמי ורישום השווי עלול ליצור הפרש הון יש מאין.

עו"ד רו"ח סיימון יניב ממשרד יניב ושות' עורכי דין, מתמחה בדיני המס על כל רבדיו, במישור האזרחי ובמישור הפלילי יחד עם עבירות הלבנת הון ואיסור השימוש במזומן. לפרטים נוספים: yaniv@tax.co.il

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים

חובת תיעוד פרטי שיק שנתקבל בקופה רושמת על פי החוק לצמצום השימוש במזומן

השאלה:

בחוזר רשות המיסים מיום 17/2018 בעניין החוק לצמצום השימוש במזומן בסעי' 3.3 בעניין תיעוד תקבולים כתוב שצריך לתעד כל תקבול "פרטי השיק" השאלה מה יעשה עסק שיש לו קופה רושמת סטנדרטי היכן יכתוב את הפרטים, כמו"כ כתוב שם שצריך לרשום את פרטי השיק "בספר תקבולים ותשלומים" אין כזו אפשרות בתוכנה לרשום פרטי השיק.

עו"ד משה גבע משיב:

פרטי צ'ק שמתקבל לא מופיעים בד"כ בקופה רושמת, ואז נהוג להוציא מסמך ידני שמצורף לסרט הקופה. לגבי לקוח ששילם לספק, הרי חובתו של הספק מקבל הצ'ק למסור לידי המשלם חשבונית מס ו/או קבלה בה מפורט כיצד התבצע התשלום, ובמקרה של צ'ק יש חובה למלא את כל פרטיו.

המשיב – שותף ומנהל סניף ת"א במשרד עורכי הדין סלי אילון ושות'. יעוץ וליווי מקצועי ומשפטי, אזרחי ופלילי, בתחומי המיסוי השונים. למשרד התמחות ייחודית וניסיון רב במיסוי מקרקעין. משה גבע ברשות המיסים במגוון תפקידים מקצועיים וניהוליים ומשמש חבר פורום מסים בלשכת עורכי הדין. www.salieilon.com, moshe@salieilon.co.il

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

הסנקציות הצפויות לנישום בשל ניכוי הוצאה פרטית שלא נועדה לייצור הכנסה בדוח השנתי

השאלה:

מה הסנקציות אזרחיות ופליליות לניכוי הוצאה פרטית בדוח שנתי של הנישום לצורכי מס הכנסה ולצורכי מע"מ?

עו"ד קובי כהן משיב:

כאשר נישום מנכה הוצאה פרטית שלא נועדה לייצור הכנסתו אזי הוא חשוף להליכים פליליים מכח הוראות סעיף 217 לפקודת מס הכנסה כמי שללא הצדק סביר ערך דו"ח לא נכון או מתוך שמסר ידיעות לא נכונות בנוגע לכל עניין או דבר המשפיעים על חיובו במס.

כמו כן אותו אדם חשוף לעבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה המתייחסת לאדם אשר במזיד, בכוונה להתחמק ממס, מסר בדו"ח, על פי הפקודה, אמרה או תרשומת כוזבת. הכנסת הוצאות פרטיות כהוצאות המותרות בניכוי לייצור הכנסתו של אדם עשויים להיחשב כתרשומת כוזבת.

הסנקציות הפליליות נעות בין קנסות עד מאסר לתקופה של עד שבע שנים והכל על בסיס נסיבות העניין.

גם במישור האזרחי צפוי הנישום לקנסות במידה והדבר יתגלה והראשון שבהם הינו קנס הגירעון מכח סעיף 191 לפקודת מס הכנסה וזאת כאשר תוספת המס כתוצאה מביטול ההוצאה הפרטית תעלה על 50% מסך המס שהוא חייב בו.

קנס הגירעון עומד על שיעור של 15% מסכום המס הכולל. במקרים מסוימים קנס הגירעון יעמוד אף על שיעור של 30% מסכום המס הכולל וזאת כאשר ההפחתה במס נובעת מתוך כוונת הנישום להתחמק מתשלום מס.

חשיפה פלילית דומה קיימת במע"מ מכח סעיף 117 לחוק מע"מ שם צפוי לחשיפה של עד שבע שנות מאסר כאשר בעבירה נעשית בנסיבות מחמירות וקנסות פליליים על פי דין.

לבסוף יש לזכור כי ניהול בסטיה מהותית עלול להוביל לפסילת ספרי הנישום דבר שחושף את הנישום לסנקציות נוספות מכח פסילת הספרים.

המשיב - עובד בכיר לשעבר ברשות המסים. שימש כפקיד שומה וכן כמנהל היחידה לפירוקים במס הכנסה

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים

אופן דיווח ותשלום תקופתי למס הכנסה לעוסק שחבר בקיבוץ מתחדש

השאלה:

עוסק פטור שגר בקיבוץ גלאון (קיבוץ מתחדש) האם מחויב לדווח ולשלם את המקדמות שלו למס הכנסה דרך הקיבוץ? כיצד הקיבוץ מתחשבן מול התושב ומול מס הכנסה בדוח השנתי?

יועץ מס מיכאל גל משיב:

אדם שגר בקיבוץ ואינו חבר קבוץ או חבר קבוץ שהקבוץ הגדיר אותו כ"חבר בעצמאות כלכלית" מעמדו לעניין מס הכנסה יהיה ככל תושב ישראל. כלומר אדם, כאמור לעיל לעל, המנהל עסק חייב לנהל ספרים לשלם מקדמות להגיש דוח ולעמוד בכל התנאים הנדרשים על ידי שלטונות המס.

לגבי חבר קבוץ מתחדש המנהל עסק, פקודת מס הכנסה מאפשרת שתי דרכי דווח, בהתאם לבחירתו של הקבוץ כאמור בסעיפים 60א ו60ב לפקודת מס הכנסה. אם הקבוץ בחר כי יחול עליו סעיף 60א לפקודה, על החבר לנהל ספרים כחוק, להעביר את הכנסתו מעסק לקבוץ ולהגיש דוח למס הכנסה בו לציין שכל הכנסתו הועברה לקבוץ.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

הכנסת החבר מעסק שהועברה לקבוצ, לצרכי מס, מהווה חלק מהכנסות הקבוצ וחייבת במס בקבוצ. החבר מקבל מהקבוצ דמי מחיה או במילים אחרות תקציב המהווה בסיס לחישוב המס של הקבוצ. חבר קבוצ שבחר כי יחול עליו סעיף 60 לפקודת מס הכנסה מעמדו יהיה ככל תושב ישראל המחייב ניהול ספרים הגשת דוח ותשלום מקדמות.

לסיכום - חבר קבוצ מתחדש שבחר כי יחול עליו סעיף 60 לפקודת מס הכנסה חייב לנהל ספרים, להגיש דוח, בו לציין שההכנסה הועברה לקבוצ והתחשבות עם הקבוצ תהיה באמצעות התקציב שיעניק הקבוצ לחבר. חבר קבוצ שבחר כי יחול עליו סעיף 60 לפקודת מס הכנסה עליו לנהל ספרים, להגיש דוח, ולשלם מקדמות וכל סכום המתקבל בידי מהכנסות השוטפות של הקבוצ תהווה בידי הכנסה חייבת.

המשיב - מנהל בכיר בתחום מיסוי חקלאות. לשעבר מנהל תחום חקלאות ברשות המסים

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים

מיסוי מקרקעין

חלוקת שיעורי מס שבח לקרקע חקלאית שנרכשה ב-1981 ונמכרה ב-2016

השאלה:

בשומת מס שבח. קרקע חקלאית נרכשה ב-1981 ונמכרה ב-2016. המס שמופיע ריאלי עד תחילה 15% עד השינוי 15% לאחר השינוי 15% האם תקין ומה ההסבר לאחוז הזה. אנפלציוני חייב 10% תקין?

עו"ד רו"ח חגי גרוס משיב:

השאלה אינה עוסקת בסוגייה תיאורטית משפטית, אלא בטופס שומה ספציפי שקיבל השואל. מכאן שהשאלה מתאימה יותר לייעוץ פרטני ולבירור מול רשויות המס ולא לתשובה כללית. ננסה להשיב בכל זאת תוך נקיטת הזהירות הנדרשת.

רקע

סעיף 48 לחוק מיסוי מקרקעין קובע שלצורך חישוב המס על השבח, יש לחלק את השבח באופן לינארי לשלושה חלקים: השבח עד יום 7.11.2001, חייב במס שולי לפי נתוני האישיים של הנישום, השבח מיום 7.11.01 ועד 1.1.2012 חייב במס בשיעור 20%, ואילו יתרת השבח מיום 1.1.2012 ועד יום המכירה יחוייב במס בשיעור 25%.

בנתוני השאלה, שיעור המס המשוקלל על השבח הריאלי עומד על כ-36.5%:

שיעור מס	מספר ימים	
47%	7,499	27/04/1981
20%	3,707	07/11/2001
25%	1,513	01/01/2012
36.5%	12,719	22/02/2016

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

בנוסף וכפי שציין השואל בשאלתו, חלק מהשבח האינפלציוני חייב גם הוא במס. השבח האינפלציוני עד ליום 31/12/1993 חייב במס בשיעור 10%, ומאותו יום והלאה – פטור.

בחזרה לנתוני השאלה

כאמור לעיל, שיעור המס המופיע בשומה שקיבל השואל (15%), אינו שיעור המס שאמור היה לחול על העסקה על פי חוק (36.5%). במיוחד תמוהה העובדה ששיעור מס זהה צויין ביחס לכל אחת מהתקופות.

ייתכן ואין מדובר בשומת מס שבח, אלא בדרישה לרוכש לתשלום מקדמה על חשבון מס השבח כאמור בסעיף 15(ב)(1) לחוק מיסוי מקרקעין:

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), במכירת זכות במקרקעין שתמורתה נקבעה בכסף בלבד יהיה הרוכש חייב להעביר למנהל תשלום על חשבון המס שהמוכר חייב בו, בשיעורים כמפורט להלן מהתמורה שנקבעה בהסכם ביניהם (בסעיף זה – מקדמה):

(1) במכירת זכות במקרקעין שיום הרכישה שלה הוא לפני כ"א בחשוון התשס"ב (7 בנובמבר 2001) – 15% מהתמורה;

(2) במכירת זכות במקרקעין שיום הרכישה שלה מיום כ"א בחשוון התשס"ב (7 בנובמבר 2001) ואילך – 7.5% מהתמורה;

כמו-כן, לא ניתן לפסול אפשרות שמדובר בטעות גרידא של מפקח המס שהפיק את השומה. מומלץ לפנות למומחה מיסוי לצורך ייצוג מול רשויות מיסוי מקרקעין, ובירור העניין באופן פרטני.

המשיב, עו"ד ורו"ח, (Hagay@Gross-adv.com) בעל משרד פרטי בתחומי המס בכלל, ומיסוי מקרקעין בפרט, מתמחה במיסוי מקרקעין והליכי גילוי מרצון, מרצה כעשר שנים במוסדות אקדמיים, בלשכת עורכי הדין ובפורומים נוספים. בעל ניסיון רב בליווי עסקאות מקרקעין מורכבות, התחדשות עירונית, תמ"א 38 ופינוי בינוי, תכנון מתווי עסקאות דלות מיסוי, ייצוג בפני רשויות המס ובתי המשפט, ובעל ניסיון עשיר באופן מיוחד בהליכי גילוי מרצון.

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנוי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים

פיצול שבח בין בני זוג מכוח חזקת השיתוף

השאלה:

ביום 27 במאי 2018 פרסמה רשות המיסים הנחיה לפיה בני זוג שהחזיקו בנכס מקרקעין בחלקים שווים, ניתן לבקש שיפוצל השבח ביניהם במסגרת הדוח השנתי למס הכנסה. האם ניתן לבקש פיצול שבח בין בני זוג כאשר נכס המקרקעין הוחזק על שם אחד מבני הזוג, וזאת מכוח חזקת השיתוף במקרקעין? (שלטונות מס שבח ומס הכנסה אימצו את חזקת השיתוף כעניין שבשגרה בנוגע למיסוי מקרקעין ומס הכנסה של בני זוג)

עו"ד (חשבוונאות) ניר הורנשטיין משיב:

התשובה העקרונית הינה חיובית, אך תלויה כמובן בנסיבות. ייתכן שנכס שנרכש תוך כדי הנישואין נרשם על שם אחד מבני הזוג אף שכוונת הדברים יהיה של שניהם. במקרה כזה – יש מקום להכיר בפיצול השבח בין בני הזוג. לעומת זאת, נכס הרשום בכוונת מכון על שם אחד מבני הזוג, לדוגמה במסגרת הפרדה רכושית, או התקבל בירושה או מסיבות אחרות ייחשב של בן הזוג הרשום בלבד.

הפסיקה הכירה באפשרות לפיו נכס הרשום ע"ש אחד מבני הזוג ייחשב של שניהם (ר' לדוגמה ע"מ 48567-02-12, מרדכי אליהו ברגר ואח' נ' מנהל מסוי מקרקעין נצרת, מיסים און). אם כי במקרה במקרה אחר לא התקבלה טענה כאמור, כאשר ההבחנה בין המקרים אינה ברורה (ר' עמ"ש 10-08, מוהנא מלכה נ' מנהל מיסוי מקרקעין - מדינת ישראל, מיסים כט/2 (אפריל 2015) ה-30).

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

למיטב הבנתנו, וכפי שעולה גם מדוח פעילות החטיבה המקצועית לשנת 2017, גם רשות המיסים מכירה באפשרות הוכחת חזקת השיתוף ביחס לנכס – בין אם לאחר המכירה (לצורך דרישת פריסה של השבח), ובין אם במהלך ההחזקה בנכס. עם זאת, ככל שהטענה נטענת במהלך ההחזקה בנכס, דורשת רשות המיסים דיווח והצהרה, על מנת שמנהל מס שבח יוכל לבחון את הדברים.

לדעתנו, ניתן גם לפנות ולבקש פסק דין הצהרתי המבסס את חזקת השיתוף, ולצרף להליך גם את מנהל מיסוי מקרקעין.

המשיב – שותף במשרד אלטר עורכי דין

התשובות אינן מהוות תחליף ליעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף ליעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים

מס ערך מוסף

חובת דיווח ותשלום מע"מ על הכנסות מייצור חשמל על גג בית פרטי לעוסק פטור והאם יהפוך לעוסק מורשה

השאלה:

עוסק פטור עם מחזור עסקאות בסך של 70,000 ש"ח לשנה ערך הסכם עם חברת חשמל בדבר ייצור חשמל על גג ביתו. הכנסה זאת תהיה בערך 40,000 ש"ח לשנה. העוסק אינו בן הזוג הרשום. בדוח השנתי תתווסף ההכנסה מייצור החשמל להכנסות בת זוגו.

ההסכם עם חברת החשמל נעשה בחתימתו של העוסק מול חברת החשמל.

השאלה: האם העוסק הזה חייב להוציא קבלה על החשמל שמויצר ולעבור בגלל זה לעסק מורשה?

רו"ח (משפטן) גל גרינברג משיב:

לעוסק ישנם שני מקורות הכנסה, האחד מהפעילות "הרגילה" שלו כעוסק פטור, ומקור הכנסה נוסף, מייצור חשמל בעזרת מתקן פוטו-וולטאי.

סעיף 1 לתקנות מס ערך מוסף (רישום), התשל"ו-1976 (להלן: "תקנות הרישום") מגדיר מיהו החייב במס שצריך להירשם במע"מ והוא מחריג בסעיף 1(4) גורמים שמוכרים חשמל:

"בתקנות אלה, "חייב במס" – עוסק, מלכ"ר או מוסד כספי, אף אם הוא פטור מתשלום המס או אם כל עסקאותיו פטורות ממס, למעט –

....."

(4) מי שהוא צרכן ביתי שכל עסקאותיו הן מכר חשמל, שיוצר באמצעות מיתקן פוטו-וולטאי או באמצעות טורבינת רוח, לבעל רישיון ספק שירות חיוני ומחזור עסקאותיו אינו עולה על סכום של 20,100 שקלים חדשים, למעט עוסק כאמור בתקנה 13(7) ו-8(8)."

החגה זו מתייחסת לצרכן ביתי ואף מגבילה מחזור עסקאותיו ל-20,100 ש"ח בשנה.

לאור ההכנסה הצפויה של העוסק מייצור חשמל, העולה על הסכום שנקבע כחריג בתקנות הרישום, יש לראות את ההכנסה מייצור החשמל כחלק אינטגרלי מפעילותו העסקית של העוסק הפטור ועליו לרשום אותה בספריו, ככל הכנסה אחרת.

סעיף 1 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 מגדיר מי יהיה בגדר "עוסק פטור" –

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף ליעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

1. "עוסק שמחזור העסקאות שלו בכל עסקיו אינו עולה על 100,187 שקלים חדשים לשנה או על סכום גבוה יותר שקבע שר האוצר".
סעיף 9(א)(2) לתקנות הרישום נקבע -

"(א) אדם שיש לו כמה עסקים או שבעסקו כמה יחידות עסק יהיה רשאי להירשם בנפרד לגבי כל עסק או יחידה שבעסקו אם נתמלאו תנאים אלה:

(1) מתנהלים רישומים חשבונאים נפרדים לגבי כל אחד מהם.

(2) ברישומו בנפרד כאמור לא יהפוך לגביהם לעוסק הפטור ממס".

היות וסך הכנסותיו של עוסק הפטור עולות על הקבוע בחוק, הוא נדרש לפנות למשרד המע"מ שבו הוא רשום ולשנות את סיווגו מעוסק פטור למורשה.

אם מבחינה מהותית ההכנסות שייכות לאשתו של העוסק ולא שייכות אליו, ניתן לשקול לפנות למשרד מע"מ האזורי ולבקש אישור שלא לכלול את ההכנסות ממכירת החשמל בעסק של העוסק ו/או לשנות את החוזה מול חברת החשמל. מומלץ לפעול כמוצע רק במסגרת אישור כאמור.

המשיב – מומחה במע"מ לשעבר מנהל המחלקה המקצועית במע"מ

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים

האם קבלן צריך להוציא חשבונית מס כנגד הפחתה במחיר דירה בשל איחור במסירתה לקונה

השאלה:

קבלן מכר דירה ב-3 מיליון ש"ח. בפועל הקונה שילם רק 2.8 מיליון ש"ח, מאחר ש-200,000 ש"ח הופחתו כתוצאה מאיחור בתאריך מסירת הדירה.

שאלה: כמובן שהקבלן הוציא חשבוניות מס כנגד כל תשלומיו של רוכש הדירה. האם עליו להוציא חשבונית מס (ולשלם מע"מ) גם כנגד ה-200,000 ש"ח שהופחתו?

עו"ד, רו"ח קרן ישראל-ארביב משיבה:

מחיר העסקה לפי חוק מע"מ הוא התמורה שהוסכמה בין הצדדים. לתמורה יש להוסיף רכיבים נוספים, זאת לפי סעיף 7 לחוק מע"מ הקובע כי:

"7. מחירה של עסקה הוא התמורה שהוסכם עליה, לרבות –

(1) כל מס, היטל, אגרה או תשלום חובה אחר המוטלים על העסקה שלא על פי חוק זה, זולת אם הוטלו בדיון על הקונה אך למעט מס על רווחי הון על פי פקודת מס הכנסה ומס על פי חוק מס שבח מקרקעין, תשכ"ג-1963;

(2) כל הוצאה אחרת בביצוע העסקה שעל פי ההסכם על הקונה להחזירה לרבות עמלה או ריבית בשל תשלום לשיעורין ריבית או כל תשלום אחר בשל פיגור בתשלום ופיצויים בשל הפרת ההסכם כשאינן עמה ביטול העסקה, ולרבות מחירן של אריזות".

סעיף 7(2) לחוק מע"מ קובע, כי מחיר עסקה הוא התמורה שהוסכם עליה בין הצדדים לרבות פיצוי בשל הפרת הסכם שאין עמה ביטול עסקה.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

לפיכך, במקרה זה, היות ומדובר בהפרת הסכם (איחור במסירת הדירה), רשויות מע"מ עשויות לראות ברכיב זה (200,000 ש"ח) כפיצוי שאין עמו ביטול עסקה ועל כן חייב במע"מ. יחד עם זאת, לטעמנו יש מקום להסדיר במסגרת דיונים מול רשויות מע"מ כי רכיב זה צריך להיות מופחת ממחיר העסקה.

המשיבה - מומחית בתחום המיסים העקיפים ולה ניסיון עשיר בתחום זה, הן בישראל והן מחוץ לישראל סניור מנג'ר במשרד רואה חשבון קוסט פורר גבאי את קסירר.

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים

מועדי הגשת בקשה להחזר בלו על סולר

השאלה:

תעריפי החזר שונו כך שמשאית מתחת ל 32 טון מקבל 40 אחוז החזר, מעמ פרסמו טבלת תעריפי החזר בה מצויינות גם השנים 2018 עם 45.4 אחוז ושנת 2017 עם 50 אחוז, האם ניתן לתקן את הדוחות להחזר בלו לשנים 2017-18?

עו"ד, רו"ח אהרון ברגר משיב:

בהתאם להוראות סעיף 9(ד) לחוק הבלו על דלק, ניתן להגיש בקשה להישבון בתוך שנה מהמועד שבו הוצאה חשבונית המס בגין רכישת הסולר, כך שככל והמועדים בתוך התקופה האמורה, ניתן להגיש דיווח.

המשיב - ממשרד אהרון ברגר, עו"ד (רו"ח) – משרד עורכי דין

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים

ביטוח לאומי

פרקי הזמן בין קבלת דמי אבטלה לעובד שכיר שפוטר מכמה מקומות במהלך תקופה

השאלה:

עובד שכיר עבד שנה במקום העבודה, פוטר וקיבל דמי אבטלה. לאחר מכן עבד תשעה חודשים או שנה ושוב פוטר. האם הוא זכאי שוב לדמי אבטלה? האם יש זמן המתנה כלשהו?

מערכת כל מס משיבה:

עליו לצבור מחדש 12 חודשי עבודה מתוך 18 החודשים שקדמו למועד שבו יתייצב מחדש בשירות התעסוקה כדורש עבודה חדש. יש לשים לב לכך שהדבר תלוי בגילו של העובד כי חלים כללים שונים לעניין מספר ימי הזכאות וגובה דמי האבטלה.

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

חישוב הכנסות מדמי שכירות נדל"ן שיש לבני זוג לצורכי מבחן הכנסות לגמלאות בטוח לאומי

השאלה:

מדובר בשני בני זוג נשואים שאינם מתגוררים יחדיו, שמגישים דוח אחד למס הכנסה, ולהם מספר נכסי מקרקעין מושכרים כולל דירות ומשרדים שמדווחים כהכנסה פסיבית למס הכנסה. חלק מהנכסים רשומים על שניהם בחלקים שווים וחלק רשומים על שם אחד מהם. חלק מדווחים למס הכנסה ב-10% מס משכ"ד למגורים וחלק במסלול קיזוז הוצאות ומס שולי.

השאלה: כיצד מחשב המוסד לביטוח לאומי את ההכנסה הפסיבית הזו לצורך מבחן הכנסות לגמלת אזרח ותיק ולגמלת סיעוד? האם רשאים בני הזוג לבקש חלוקת הכנסות ביניהם למרות שרישום הנכס הוא על שם אחד מהם? האם ההכנסה מנכסים שרשומים על שמם בחלקים שווים תיוחס ביניהם בחלקים שווים או שהם רשאים לבקש אחרת מכיוון שיש ביניהם הסכמה היסטורית שהגבר הוא זה שיצר את המקור ולכן המקור שייך לו.

כיצד בטוח לאומי מחשב את ההכנסה מדמי השכירות לצורך מבחן הכנסות לגמלת אזרח ותיק ולגמלת סיעוד? האם לפי המחזור? האם ניתן לנכות הוצאות לרבות פחת גם אם לא נדרש במס הכנסה? האם מה שדווח למס הכנסה הוא גם זה שייחשב לבטוח לאומי? אם קיימת הפסקה זמנית בהשכרה האם ניתן להודיע לבטוח לאומי כדי לחזור לקבל גימלה כל כמה זמן?

עו"ד, רו"ח חיה אביסרור-שמעוני משיבה:

בשאלתך ציינת כי מקורות ההכנסה של בני הזוג הם: הכנסה מהשכרת דירות מגורים, השכרת נכסים אחרים כגון משרדים. כן ציינת שסיווג מקורות ההכנסה לצרכי מס הכנסה, כפי שדווח בדוח השנתי היה בחלקו במסלול מס שולי ובחלקו שכ"ד בשיעור של 10%.

להלן התייחסותי לשאלות ששאלת:

מבחן ההכנסות לצורך קבלת קצבת אזרח ותיק מגיל פרישה עד גיל זכאות מחושב רק על חלקו של המבוטח בהכנסות מבלי להתייחס לחלקו של בן זוגו בהכנסות. ההכנסות שנלקחות בחשבון הן הכנסות מעבודה והכנסות שלא מעבודה.

מבחן ההכנסות לצורך גמלת סיעוד - לוקח בחשבון כל הכנסה מנכס, לרבות כל הכנסה אחרצ לפי סעיף 2 לפקודת מס הכנסה.

ההכנסה שנלקחת בחשבון לצורך בחינת מבחני ההכנסות שתוארו לעיל הינה הכנסה חייבת, כלומר הכנסה בניכוי הוצאות מותרות על פי הפקודה, כלומר אם קיימת הכנסה משכ"ד למגורים אשר שיעור המס שחושב בגינה הינו 10% וחל איסור על ניכוי הוצאות לצרכי חבות במס הכנסה, זה הכלל שיחול גם לצורך הביטוח הלאומי.

ככל שקיימת הפסקה זמנית בהשכרת הדירות, וכך למעשה משתנה גובה ההכנסה לצורך מבחן ההכנסות המזכות הן לצורך קצבת אזרח ותיק או סיעוד - אזי יש להודיע למ"ל ולבחון את זכאות המבוטח לקבלת קצבה/גמלה בעד אותם חודשים בהם הוא עומד במבחן ההכנסות שצויין לעיל.

המשיבה – עו"ד ורו"ח בעלת משרד עורכי דין המתמחה במיסוי אזרחי: מס הכנסה, מיסוי מקרקעין, ביטוח לאומי, מע"מ ומיציזי זכויות רפואיות אל מול רשויות המס

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

טבלאות

מס הכנסה

שיעורי המס לשכירים ועצמאיים ממשכורת חודשית ושנתית ומהכנסה מיגיעה אישית החל מינואר 2019

שיעור המס	הכנסה שנתית (יגיעה אישית)	שיעור המס	הכנסה חודשית (יגיעה אישית)
10%	עד 75,720	10%	עד 6,310
14%	מ-75,721 עד 108,600	14%	מ-6,311 עד 9,050
20%	מ-108,601 עד 174,360	20%	מ-9,051 עד 14,530
31%	מ-174,361 עד 242,400	31%	מ-14,531 עד 20,200
35%	מ-242,401 עד 504,360	35%	מ-20,201 עד 42,030
47%	מכל שקל נוסף	47%	מכל שקל נוסף

נקודת זיכוי – 218 ש"ח לחודש. 2,616 ש"ח לשנה.

מס יסוף – יחיד חייב במס יסוף בשיעור 3% אם הכנסתו החייבת בשנת המס עלתה על 649,560 ש"ח או 54,130 ש"ח לחודש.

טבלת נקודות זיכוי להורים בגין ילדים על פי תיקון 247 לפקודה (ילד אחד):

גיל	אם	אב	חד הורי	הורה חי בנפרד	הורה יחיד
0	1.5	1.5	2.5	1.5	4
1	2.5	2.5	3.5	2.5	6
2	2.5	2.5	3.5	2.5	6
3	2.5	2.5	3.5	2.5	6
4	2.5	2.5	3.5	2.5	6
5	2.5	2.5	3.5	2.5	6
6-17	1	0	2	0	2
18	0.5	0	1.5	0	1.5

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

סכומי התרת הוצאות נסיעה לחו"ל 1.1.2019

סוג ההוצאה	הגבלות ההוצאה	שאר העולם	למקומות בהם יותר בניכוי 125% מסכומי ההוצאות המותרות לניכוי (*) (ראה רשימה בסוף הקובץ)
כרטיסי טיסה	1. למחלקת תיירים או עסקים	מותרות מלוא ההוצאות במחלקת עסקים	מלוא ההוצאות עד לגובה מחיר כרטיס
	2. למחלקה ראשונה	כרטיס באותה טיסה במחלקת עסקים	
לינה בפועל	1. לנסיעה שכללה עד 90 לינות		
	7 הלינות הראשונות	מותרות כל ההוצאות, אך לא יותר מ-\$284 ללילה	מותרות כל ההוצאות, אך לא יותר מ-\$355.00 ללילה
	מהלילה ה-8 ועד הלילה ה-90	עד-\$125 ללינה יותרו במלואן	עד-\$156.25 ללינה יותרו במלואן
		מעל-\$125 ללינה - 75% מההוצאה, אך לא פחות מ-\$125 ולא יותר מ-\$213.01	מעל-\$156.25 ללינה - 75% מההוצאה, אך לא פחות מ-\$156.25 ולא יותר מ-\$266.26
הוצאות אחרות	2. לנסיעה שכללה יותר מ-90 לינות		
	---	ההוצאות עד-\$125 ללינה	ההוצאות עד-\$156.25 ללינה
	אם נדרשו הוצאות לינה	עד-\$80 לכל יום שהייה	עד-\$100.00 לכל יום שהייה
שכירות רכב	אם לא נדרשו הוצאות לינה	עד-\$133 לכל יום שהייה	עד-\$166.25 לכל יום שהייה
	---	הוצאות השכירות בפועל עד-\$62 ליום.	
חינוך בחו"ל	בעבור ילדים שטרם מלאו להם 19 שנים	עד-\$711 לילד לחודש	

שווי רכב צמוד בשנת המס 2019

שיטת חישוב ישנה לקביעת שווי רכב צמוד לפי קבוצות מחיר תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב), התשמ"ז-1987 (לטבלת קבוצות מחיר לחץ כאן)

קבוצת מחיר - רכב פרטי	שווי שימוש בש"ח לחודש החל מ-1.1.2018	שווי שימוש בש"ח לחודש החל מ-1.1.2019
1	2,710	2,740
2	2,930	2,930
3	3,770	3,820
4	4,530	4,580
5	6,260	6,340
6	8,120	8,220
7	10,440	10,570

אופנוע L3 שנפח מנועו עולה על 125 סמ"ק והספק מנועו מעל 33 כוח סוס - 910 ש"ח לחודש.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

שווי שימוש ברכב צמוד - שיטת חישוב חדשה המודל הלינארי

החל משנת המס 2010 מחושב שווי השימוש ברכב צמוד, בנוגע לכלי רכב שנרשמו לראשונה החל מ-1.1.2010, כשיעור מתוך מחיר המכירון של הרכב בהיותו חדש.

שיעורי שווי השימוש ברכב החדש החל משנת 2013 נשארו ללא שינוי והם:

2.48% ממחיר הרכב לצרכן.

תקרת מחיר המכירון לעניין חישוב שווי השימוש ברכב: 507,530 ש"ח, בשנת המס 2019.

הנוסחה לחישוב שווי שימוש ברכב צמוד היברידי נכון ל-1.1.2019

שיעור שווי שימוש X מחיר מתואם X הצמדה למדד** - 500 ש"ח לרכב היברידי

** הווארך תוקף הוראת השעה עד ל-31.12.2019.

הפחתת שווי רכב חשמלי צמוד -

רכב חשמלי החל מ-1.1.2019 – 1,000 ש"ח לחודש

מס ערך מוסף

הדיווח המקוון למע"מ והחייבים בניהול מערכת חשבונות כפולה על פי הוראות ניהול ספרים

לנוחיות הקוראים אנו מרכזים בטבלה את מחזורי העוסקים על פיהם נקבע האם הם חייבים בהנהלת חשבונות כפולה לפי הוראות ניהול ספרים.

יש לזכור כי לגבי חובת הדיווח המקוון למע"מ קיימות הוראות נוספות לסוגי עוסקים על אף שאינם חייבים בניהול מערכת חשבונות כפולה. להלן דברי הסבר לגבי כל סוגי העוסקים שחייבים בדיווח מקוון למע"מ:

עוסקים שחייבים בדיווח מקוון למע"מ - המחזורים ודברי ההסבר תקפים לשנת המס 2019.
א. בעלי מחזור של 2.5 מיליון ש"ח (לפני מע"מ)

ב. עוסקים שחייבים בהנהלת חשבונות כפולה לפי הוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבונות).

ג. בעלי מחזור של 1.5 מיליון ש"ח (לפני מע"מ) - מי שחייב בהכנת מאזן ומינוי רו"ח מבקר (למשל חברה). אם מדובר באיחוד עוסקים - אם מתקיים הכתוב לעיל לגבי אחד החברים באיחוד.

מלכ"רים ומוסדות כספיים - ללא שינוי במחזורים

חייבים בדיווח מקוון על חשבוניות רכישה: מלכ"ר שמחזורו בשנת 2015 - 20 מיליון ש"ח; מוסד כספי שמחזורו בשנת 2015 - 4 מיליון ש"ח.

מחזור עסקאות של עוסק פטור

1.1.2019

מיום	הסכום בש"ח
1.1.19	100,187
1.1.18	99,003

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

ביטוח לאומי

טבלת ניכוי דמי ביטוח מעובדים שכירים נתוני תקרת ההכנסה המקסימלית לניכוי דמי ביטוח מעובדים שכירים וההכנסה המופחתת לניכוי דמי ביטוח מעובדים שכירים:

הערה: החל מינואר 2019 עלה חלק המעסיק בלבד ב-0.1%. זאת בהתאם לחוק ההתייעלות הכלכלית לשנת התקציב 2019. החיוב מהמעסיק על פי התיקון יהיה 3.55% עד השכר המופחת (במקום 3.45% עד כה). ו-7.60% מעל המופחת ועד לתקרה המרבית (במקום 7.50% עד כה). החיוב יהיה הוראת שעה למשך 5 שנים.

חלק המעביד (באחוזים)	חלק העובד - באחוזים			חלק העובד - בש"ח	חודש
	סה"כ	ביטוח בריאות	ביטוח לאומי		
3.55	3.50	3.10	0.40	עד 6,164	1/2019
7.60	12.00	5.00	7.00	מ-6,165 עד 43,890	

ניכוי דמי ביטוח מעצמאים מינואר 2019 ואילך

מי שלא עובד ויש לו הכנסות שלא מעבודה		עצמאי מקבל קצבת אזרח ותיק בגיל מותנה או מעל לגיל מותנה		עצמאי בגיל מותנה ללא קצבת אזרח ותיק		עצמאי		ענף
רגיל מלא עד 43,890	מופחת עד 60% שכר ממוצע 6,164	רגיל מלא עד 43,890	מופחת עד 60% שכר ממוצע 6,164	רגיל מלא עד 43,890	מופחת עד 60% שכר ממוצע 6,164	רגיל מלא עד 43,890	מופחת עד 60% שכר ממוצע 6,164	
0.16	0.11	-	-	0.94	0.24	0.94	0.24	אמהות
3.65	2.4	-	-	5.95	1.32	5.95	1.32	זקנה ושארים
1.67	1.1	-	-	2.74	0.59	2.74	0.59	ילדים
1.31	0.87	-	-	-	-	2.12	0.47	נכות
-	-	0.78	0.17	0.78	0.17	0.78	0.17	נפגעי עבודה
0.07	0.04	-	-	-	-	0.09	0.03	נפגעי תאונות
0.14	0.09	-	-	0.21	0.05	0.21	0.05	סיעוד
7	4.61	0.78	0.17	10.62	2.37	12.83	2.87	סה"כ ב.לאומי
5	5	-	-	5	3.1	5	3.1	סה"כ ב.בריאות
12	9.61	0.78	0.17	15.62	5.47	17.83	5.97	סה"כ

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

תקרת הכנסה מעבודה שאינה פוגעת בקצבת הזקנה – קצבת אזרח ותיק

החל ב-1.1.2019	תקרת הכנסה מעבודה שאינה פוגעת בקצבת הזקנה
ש"ח לחודש	
5,856	מקבל קצבת יחיד
7,807	מקבל קצבה עם בן/בת זוג תלוי
719	בגין כל תלוי נוסף

החל ב-1.1.2015	החל ב-1.1.2016	החל ב-1.1.2017	החל ב-1.1.2018	תקרת הכנסה מעבודה שאינה פוגעת בקצבת הזקנה
ש"ח לחודש	ש"ח לחודש	ש"ח לחודש	ש"ח לחודש	
5,278	5,394	5,514	5,646	מקבל קצבת יחיד
7,038	7,193	7,351	7,529	מקבל קצבה עם בן/בת זוג תלוי
648	662	677	693	בגין כל תלוי נוסף

דברי הסבר לתקרות ההכנסות שאינן פוגעות בקבלת קצבת הזקנה קצבת אזרח ותיק לשנת המס 2019

מבחן הכנסות לקבלת קצבת זקנה - לקבלת קצבת אזרח ותיק למי שיש הכנסות מעבודה בלבד החל מ-1 בינואר 2019

למי שאין בן /בת זוג (יחיד), או שיש לו בן /בת זוג שאינם עונים על הגדרת בן זוג / בת זוג לפי החוק:

אם הכנסתך החודשית מעבודה (ברוטו) נמוכה מ-5,856 ש"ח - אתה עשוי להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק מלאה.
אם הכנסתך החודשית מעבודה (ברוטו) גבוהה מ-5,856 ש"ח אבל נמוכה מ-9,228 ש"ח - אתה עשוי להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק חלקית או לא להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק. החישוב נעשה לפי תקופות הביטוח שצברת.
אם הכנסתך החודשית מעבודה (ברוטו) גבוהה מ-9,228 ש"ח - אינך זכאי לקצבת אזרח ותיק.

למי שיש בן זוג /בת זוג לפי ההגדרה בחוק, ובן/בת הזוג אינו מקבל/ת קצבה מהביטוח הלאומי:

אם הכנסתך החודשית מעבודה (ברוטו) נמוכה מ-7,807 ש"ח - אתה עשוי להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק מלאה.
אם הכנסתך החודשית מעבודה (ברוטו) גבוהה מ-7,807 ש"ח אבל נמוכה מ-13,040 ש"ח - אתה עשוי להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק חלקית או לא להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק. החישוב נעשה לפי תקופות הביטוח שצברת.
אם הכנסתך החודשית מעבודה (ברוטו) גבוהה מ-13,040 ש"ח - אינך זכאי לקצבת אזרח ותיק.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

למי שיש בן זוג / בת זוג לפי ההגדרה בחוק, ובן/בת הזוג מקבל/ת קצבה מהביטוח הלאומי:

אם הכנסתך החודשית מעבודה (ברוטו) נמוכה מ-7,807 ש"ח - אתה עשוי להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק מלאה.

אם הכנסתך החודשית מעבודה (ברוטו) גבוהה מ-7,807 ש"ח אבל נמוכה מ-11,110 ש"ח - אתה עשוי להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק חלקית או לא להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק. החישוב נעשה לפי תקופות הביטוח שצברת.

אם הכנסתך החודשית מעבודה (ברוטו) גבוהה מ-11,110 ש"ח - אינך זכאי לקצבת אזרח ותיק

תקרת ההכנסה המזכה בקבלת קצבת זקנה - בקבלת קצבת אזרח ותיק; מבחן הכנסות לקבלת קצבת זקנה - לקבלת קצבת אזרח ותיק למי שיש הכנסות שלא מעבודה בלבד

למי שאין בן/בת זוג (יחיד), או שיש לו בן/בת זוג שאינם עונים על הגדרת בן זוג / בת זוג לפי החוק:

אם הכנסתך החודשית שלא מעבודה (כגון משכירות או מריבית על השקעות) נמוכה מ-17,568 ש"ח (החל ב-01.01.2019) - אתה עשוי להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק מלאה.

אם הכנסתך החודשית שלא מעבודה גבוהה מ-17,568 ש"ח (החל ב-01.01.2019) - אבל נמוכה מ-20,520 ש"ח (החל ב-01.01.2019) - אתה עשוי להיות זכאי לקצבה חלקית או לא להיות זכאי לקצבה. החישוב נעשה לפי הכנסתך ותקופות הביטוח שצברת.

אם הכנסתך החודשית שלא מעבודה גבוהה מ-20,520 ש"ח (החל ב-01.01.2018) - אינך זכאי לקצבת אזרח ותיק.

למי שיש בן זוג /בת זוג לפי ההגדרה בחוק:

אם הכנסתך החודשית שלא מעבודה נמוכה מ-23,421 ש"ח (החל ב-01.01.2019) (ההכנסה המרבית כפול 3) - אתה עשוי להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק מלאה.

אם הכנסתך החודשית שלא מעבודה גבוהה מ-23,421 ש"ח (החל ב-01.01.2019) (ההכנסה המרבית כפול 3) אבל נמוכה מ-28,098 ש"ח (החל ב-01.01.2019) - אתה עשוי להיות זכאי לקצבה חלקית או לא להיות זכאי לקצבה. החישוב נעשה לפי הכנסתך ותקופות הביטוח שצברת.

אם הכנסתך החודשית שלא מעבודה גבוהה מ-28,098 ש"ח (החל ב-01.01.2019) - אינך זכאי לקצבת אזרח ותיק.

למי שיש בן זוג /בת זוג לפי ההגדרה בחוק, ובן/בת הזוג מקבל/ת קצבה מהביטוח הלאומי:

אם הכנסתך החודשית שלא מעבודה נמוכה מ-23,421 ש"ח (החל ב-01.01.2019) (ההכנסה המרבית כפול 3) - אתה עשוי להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק מלאה.

אם הכנסתך החודשית שלא מעבודה גבוהה מ-23,421 ש"ח (החל ב-01.01.2019) (ההכנסה המרבית כפול 3) אבל נמוכה מ-26,168 ש"ח (החל ב-01.01.2018) - אתה עשוי להיות זכאי לקצבה חלקית או לא להיות זכאי לקצבה. החישוב נעשה לפי הכנסתך ותקופות הביטוח שצברת.

אם הכנסתך החודשית שלא מעבודה גבוהה מ-26,168 ש"ח (החל ב-01.01.2019) - אינך זכאי לקצבת אזרח ותיק.

לתשומת לבך,

אם אינך זכאי לקצבת אזרח ותיק בתקופה מגיל הפרישה ועד גיל הזכאות בגלל הכנסות שלא מעבודה, לא תהיה זכאי לתוספת דחיית קצבה עבור התקופה הזו.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

תקרת ההכנסה המזכה בקבלת קצבת זקנה - בקבלת קצבת אזרח ותיק; מבחן הכנסות לקבלת קצבת זקנה - לקבלת קצבת אזרח ותיק למי שיש הכנסות מעבודה וגם שלא מעבודה

למי שאין בן/ בת זוג (יחיד), או שיש לו בן/בת זוג שאינם עונים על הגדרת בן זוג / בת זוג לפי החוק:

אם הכנסתך החודשית מעבודה (ברוטו) נמוכה מ- 5,856 ש"ח והכנסתך החודשית שלא מעבודה (כגון משכירות או מריבית על השקעות) נמוכה מ- 11,712 ש"ח - אתה עשוי להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק מלאה.

אם הכנסותיך החודשיות גבוהות מהסכומים האלה, אתה עשוי להיות זכאי לקצבה חלקית או לא להיות זכאי לקצבה כלל, בהתאם לגובה הכנסותיך.

למי שיש בן זוג / בת זוג לפי ההגדרה בחוק:

אם הכנסתך החודשית מעבודה (ברוטו) נמוכה מ- 7,807 ש"ח, והכנסתך החודשית שלא מעבודה (כגון משכירות או מריבית על השקעות) נמוכה מ- 15,614 ש"ח - אתה עשוי להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק מלאה.

אם הכנסותיך החודשיות גבוהות מהסכומים האלה, אתה עשוי להיות זכאי לקצבה חלקית או לא להיות זכאי לקצבה כלל, בהתאם לגובה הכנסותיך.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.